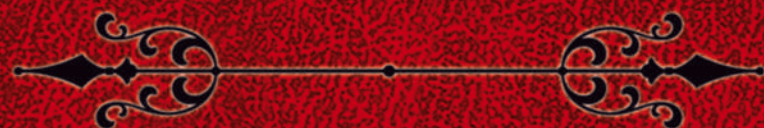

Леонід
КНОРОЗОК

Том V

Поезія та проза

Леонід КНОРОЗОК

Поезія та проза

Том V

Леонід КНОРОЗОК

Зібрання творів

Том V

Поезія та проза

Ніжин 2025

Кнорозок Леонід. Зібрання творів. т. V

Іронічна поезія та проза

Л. М. Кнорозок. – Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2025. – 104 с.

ISBN 978-617-527-346-3

Автор подає на суд читачів свій новий розбишацький доробок. Ось цитати:

*Сидю і мислю. П'ю уважно:
щось муляє... За людство страшно –
ну, наче у РАДБЕЗі чи в ООНі,
украї стурбований! Тривожно:
що, як питають – жах шугає в скроні:
"Платня за що?" – здуріти можна!*

А як вам такий тост, вимучений протягом півстоліття і багатократно-нахабно презентований як експромт:

*Цінуй волю, живи вчасно,
цілуй вволю, радій часто –
прожитого чіпай рідко,
живи довго, жмурся швидко...*

Книга розрахована на вузьке коло читачів, подібних автору.

ISBN 978-617-527-346-3

УДК 82(477)-1

© НДУ ім. М. Гоголя, 2025

© Л. М. Кнорозок, 2025

АВТОРСЬКА ЦИДУЛЯ

Персонажі та вряди-годи навіть герої! моїх творів продовжують акцентувати увагу читача на таких висновках:

Життя коротке.

Мистецтво довге.

Творчість безмежна.

Самотність плідна...

На підґрунті вищезазначеного вивчається питання про вчинки-думки та дві долі кожної людини: перша доля видима (сміх – на заздрість і сльози – на злорадство миру!); друга – невидима (бої в душі кровопролитні – і сміх, і гріх лише для себе!). Одна з цих доль, можливо, краща: «...*сильна доля веде, а слаба волочить!*».

Повчально-методичний посібник призначений для аналізу творчості як складової частини сенсу життя, зокрема поцейбічного існування прижиттєво виражених письменником сил, уявлень і вражень, бо слово лиш слабку надію має нащадкам відтворити наші дні...

Творчість, наприклад, літературу, можна розглядати як інструмент пізнання світу. Зовнішнього і внутрішнього (власного та ні). Це сприяє досягненню гармонії з ближнім і дальнім оточенням, природою і Вищими Інстанціями.

Цей шлях веде до щастя – на певному етапі розвитку власного «Я», що формується хаосом-какофонією ідей і обставин, злетів і западин, закономірностей і, здебільшого! випадковостей тих доль, сильних і слабких. А долею часто нарікають низку вчинків, спровокованих виключно власним ідіотизмом...

З БОЛЬОВОГО ПОРОГУ

Здичавіло світ прогресує,
божевільно він регресує –
червоніє природа за людство,
за високий рівень паскудства!

Композиція кров'ю спливає,
опозиція сил набирає –
генерує ідеї диявол!
Гуманізм опирається мляво...

Генетичне жирує сміття,
заганяє життя в небуття!

Вбиває Бога град і смерч –
ракети типу Життя-Смерть!
Сирена зранку вкотре вила:
воскресни, Боже! Вбий дебіла!

**Частина I. ПО ШЕДЕВРИЗМУ
НА ЗУБИ МУДРИЗМУ**

РЕНЕСАНСУ ПРОШУ, РЕНЕСАНСУ...

*Пройшовши шлях земний до половини,
В глухому лісі опинився я...
Данте Аліг'єрі – предтеча Відродження,
«Божественна комедія»*

Пройшовши шлях земний до половини,
брутально я себе таки знайшов!
В похмурім лісі, в дурці-драговині –
так, в божевільні! Всіх людських основ,

розхитаних диявольським цинізмом,
прикмети я побачив без покров:
всю доброчесність. Наглим атавізмом
болить моя обшмульгана любов –

і до жінок, як до людей, народу,
його правителів, і Бога є
питання: правити хитку породу
почати з мене! Хто ж вам не дає?!

КЛІНІКА КЛАСИКА

Вірші ростуть, як зорі, як троянди...

Марина Цвєтаєва

Коли б ви знали, із якого сміття

Вірші ростуть, їм сорому нема...

Анна Ахматова

Своїм блискучим молотком
грозив невропатолог,
туливсь *ан*атом, з долотом
заліз сексопатолог

у душу ніжно... Та хитав
голівкою і цокав,
ще психіатр – аж присідав,
уже з підбитим оком!

Невроз, склероз припишкли враз –
їх соціум укоськав.
Мов молотом прибив маразм:
«Діждалися?.. Так ось вам!»

НЕ ВЖЕ – ЩЕ МИТЬ

Мить щемить

Про суть згадай – життя коротке.
Про це ж забудь. Бо не солодке
вино, як чашу з рук хапають
і землю щедро поливають...

Мить щемить-2

Про головне: життя коротке.
Воно, мов пісня – як недовга.
Вдалося спрагле і наркотне?
Добавки не проси у Бога!
Якщо лягла на щастя карта –
то, мо', ховатися й не варто?
Повторюю, для когось вкотре –
щемить – ще мить! Життя коротке...

Вертеп, бардак – у такт!

Весь світ – вертеп.

Тут мудригани, юнки хтиві...

Пірнають в гущу юродиві –
як в інтернет!

Весь світ – бардак.

Всі терті пройди і драбуги,

хламидники – геть всі долугі!

Натурі в такт.

Ссавці сухоносі хордові ¹

*Найголовніша ознака життя –
воно несправедливе!*

Твар соціальна – людина,
а чоловік – сімейна,
дехто вважає, – скотина!
Геній – істота приємна

здалеку. Зблизька скрегоче:
гомо гоміні люпус
є, і, в екстазі розтопче
етнос, мелос і гумус!

Йеті, скинувши пафос
ще з гілок неоліту,
бачив абсурд і хаос –
недосконалість світу!

А поєднає осіб цих
не зажерлива хтивість...
Несправедливість життя всіх –
ось головна властивість!

---

¹ *Сухоносі* – підряд приматів, до яких, зокрема, належить людина, котру часто розглядають як «вищу» групу щодо мокроносих мавп.

***

Не ходять в Ніжині трамваї –
добратись як до Лонжерону?
Бездомні пси... Збирають зграї
панянки із Декамерону –

мораль гойдають, лізуть голі
з них аргументи і мотиви...
На них – ведуться, хто не кволі,
ті, хто свербливі і блудливі.

А хто розумні, мов дельфіни, –
не пристають до цього гурту,
теж голі істини до піни
збивають в міксері абсурду!

***

Щастя всередині нас –
що його заганяє весь час?

Маршова пісня

Крок мій легкий, рух веселий.
Бачу радість і тепло.
Чую сенс простий, дебелий:
зздрість, ненависть та зло

підігріти, змікшувати
органічно, щоб лягло –
і хто буде розгрібати,
довго думав: хто ж кого?..

***

Моє ниття самодостатнє,
його плекаю, ним горджусь!
Та задоволення стократнє,
як тільки з вами поділюсь!

***

Чужая слава ятрить, дошкуляє
Автор – з раннього, незрозумілого

Не пофартило моїй долі –
зі мною клопоту доволі.
Чвалаю, думаю поволі.
Лежу, бажання мої кволі.

Кругом хайпують хижі тролі –
вершки зжирають, суші-роли,
глитають манти-равіолі...
Їм аплодують – наче молі!

Мрійте...

Свиснув рак на горі. І щосили
кому треба по морді цідили,
з гір і пазух котилися брили,
ті, що душу і серце давили!
Бумеранги назад прилетіли...
По заслугах крушили і били.
Куди оком – до неба накрили!

***

Всесвіт просить – я віддам,
Це вже просто – по літах...
Чарка, сповнена мети,
домети аж до мети!

Соціальний дарвінізм

Зазвичай виживає сильніший,
як не зборе його хитріший –
осідлає обох підліший!
Що ти скажеш на це, наймудріший,
про добріших там чи веселіших,
про тупіших, простіших, чесніших...
Чи від заздрості зеленіших?

***

Радісно, мужньо, твердо і гордо:
дурень зі ступою, писана торба –
встигнуть донести б до миру і неба
кредо-ідею: «Доніс... Кому треба?»

***

Грішний світ! Життя нікчемне
озеро – глибоке, темне...
Туга в серці, мрії стерлись –
не клює. Усі нажерлись...

***

Якими б не були крутими –
єдине правило для всіх:
не можна бути з тими й цими,
не зраджуючи цих і тих!

***

Жив і помер. М-да... тривіально.
Якщо яскраво – то похвально!
А якщо вчасно – геніально:
і тріумфально, і повчально!

Частина II. БУКВАРИК ЖЕРЕБЦЯ

Ідилія

Уміє все. В кохання загорнути
охоча з'авжди: будемо ще пити!
Насправді ж – від дружини відчахнути,
а згодом вже й до себе прищепити...

За роги – в стійло!

Годуй, мов оленя, з долоні:
заблуд мужчина – не злякай!
Засмоктуй в пестоці бездонні,
ручним як стане – хомутай!

Переспіла вишенька

До сорока збивав коктейль кохання...
«Якась ти, доцю, зовсім недолуга!» –
казали мама, – марні сподівання.
Введе у старість і зіскочить, кобелюга!

Щербатий прикус

– Тебе у гречці Галька покусала?
– Їй-Богу, то собачка розписала!
– Що Галька сучка – знаю без богів,
впізнала за відбитками зубів!

***

Жінки постелі вміють чекати...

Паоло Коельо

Жінки постелі вміють... не злякати
мужчину, щойно вигнаного з хати!..

***

Пішла любов. За нею друга...
Як легко з третьою їх сплутать!
Любов'ям – шана! Грошам – туга:
пісні вірші хто хоче слухать?

***

– Так знай – у мене ти не перша!
– А ти далеко не останній!

***

Нема коханої... Сховалась
у SPA-салоні, вся в обнові.
Давно уже вона шугалась –
я мріяв жерти... Та й любові
просив на гойдалці кохання –
комусь дає. Для порівняння!
.....
І я би дав комусь по рожі!
Але безгрішний – дай хоч гроші...

***

Я – торк, вона – зирк!
Я – хап: одяг – швирк!
Човник – скрип, парус – брик!
Весла – хлюп, щука – смик!
Окунь – тиць, серце – тьох!
Дівка – хвиць, в річку – брьох!
Нерви – шварк, думки – жах!
Жаби – квак! Тонус – швах...

***

Живу реально. Аніскільки
не гротеск!
Підтекст – біфштекс,
не без горілки!

Кредити

***

Вперед – Надія!
Угору – Віра!
Любов – то мрія,
Софія – міра!

***

Беркицьнулись в запалі мрії –
мов на схилі крутому кабанчик...
Де Софії-Любові-Надії?
Віра викотить всіх на майданчик!

***

Надія витягне. Хоч соло,
тримає Віра всіх підряд.
Любов – та дивиться навколо...
Софія, з вдячністю, – на зад!

***

Прозрів. Тепер уже не бачу
чеснот, яких і не було
у людях. Щирість не собачу –
оглух, не чую. Повезло...

***

Де ж та мудрість, де надія?
Лиш чекання – світла мрія...
Як немає – тільки віра
і любов, палка та щира
долю в сльози як розсмішить –
безум допоможе вижить!

***

Надія – завжди весела.
Мрія – тільки прекрасна!
Віра, наразі, вчасна.
Ну, а Софія – дебели!
Юність – точно красива,
зрілість – буває блудлива.
Старість – не завжди можлива....

***

Як тільки зрадила Надія –
Я вмер. Та згодом відійшов.
Тепер копилить губи мрія –
комизиться моя Любов...

Розхитує мене без Віри,
Софія рюмсає в плече² –
Любов без розуму, без міри
кого завгодно допече!

Гармонізація кредитної історії

Хитає Всесвіт-Крематорій –
віконця-зорі, всі надії,
любові, віри і софії
сягають вищих категорій.

---

² **Софія** (грец. Sophia) – мудрість автора; **плече** – читача, **примітка** – редактора.

КАРТИНКИ З-ПІД БЛОНДИНКИ

- Мужчина зобов'язаний. Мене це розслаблює. Хоча не дуже я і напругалась...
- Працюю? Ні! Живу я просто – встановимо одразу межі: я прикрашаю світ собою!
- Авто дешеве – як подерта «Україна». Там запах злиднів. На велораму ти б ще посадив!..
- Невже у цьому **Opel**-кориті до перших зморшок докочусь???
- Це ти стіна, ота товста і моцна, куди, неначе вуха спанієля, схилюся ніжно я під сорок?
- Бетон, шпалери, напівмертві таракани! А де розкіщні шкіряні дивани?
- Від пахощів в салоні **Lamborghini** тану. Вся готова...
- Яке ще завтра??? СПА-процедури зовсім свіжі!
- Прошу дарунок дорогий? Так і кохання ж ніжне і сумірне!
- Як два кохання – два дарунки незабутні!

➤ Вже покохала. Та сюрпризів хочу більше!

➤ Знай, найдорожчий подарунок – Я!

➤ Не борщеварка я! Поглянь на манікюр!

➤ Прикинь, Золюха, що він надіслав:
*Діамант, сапфір, перлина,
диво-казка, сенс життя,
найсолодше забуття!
Німфа-Маня-Магдалина –
мрій гріховних опертя...*

От нищєброд! Яка я Маня-Обпруття!.. Свєрбливий злидар і лошара!

➤ Ізольда, свого ти як крутила на Мальдіви? Розбіглися? То я з ним можу? В активі нуль... вже третій день любові пошук!

➤ І німфоманя буде, і гріховна! Але де сумочка, яку ми обирали? Зі шкіри ігуани, майже **Prada...**

➤ Кохання щире-незрадливе козли первісні рекламують – щоб не платити! От жлоб'яри...

- Ну, хлопче, не пройшов ти кастинг...

- Букет давай, троянд або піонів – сто квіток, плюс одна!
З-під **Tiffany** пакунок... Що в інстаграмі я поставлю? Твої блудливі віршики свіженькі?

- Мені ж то далі треба жити... Столиця тут – не куций Бахмач!

- Не вередую, але лобстер – краща із креветок! А стейк – з тунця, на грилі і з кунжутом... Ще суші-роли, ну, продукти моря... Коньяк чи віскі, **Brut-Prosecco**, з бульбашками!

- Шампанське без ікри – то ж газировка для плебеїв!

- Ти суп гороховий мені? Щоб я в екстазі спучилась оргазмом???

- Як це – удвох заплатим за вечерю?! Я хто тобі, дружбан із гаражів?

➤ У тебе в серці порожнеча! В каратах міряю я ніжність. Не меркантильна – діаманти силу, енергію любові тягнуть з космосу – в джакузі...

➤ Кредитів не береш? То як же я кохати буду?!. Яка обмеженість... Моя любов – фінансова потреба!

➤ Без ресторану ти самець, а не мужчина!

➤ Поїдем на метро? Хіба що в персональному вагоні!

➤ Давай пройдемось, просто погуляєм? Що, я болонка чи пузатий бассет?!

➤ Я, каже, щось куплю корисне... Приносить мені книгу!!! Одна вже є у мене – навіть товща!!!

➤ Чекати, доки ти розбагатієш? Щоб вічно в чаті сиротливо зависати?

- Я вся я тремчу. Щирію від парфум **PARIS LANVINA**!

- Тяжію до краси, аромосексом оповита!

- Кіно удома? Чом би не в Парижі, щоб Ейфелева вежа у вікні!

- І так, і с'як! Можливо все. Вперед – дарунок!

- Та я сама! Не шарпай силікон!

- Без шопінга? Не дам!

- Так, я транзит-проміжність-варіант шукаю, статус!

Частина III. **КРУТОМОВКИ ДІДА ЛИНКА**
(*перли аж із Лісового озера*)³

*Справжній воїн світла встигає
всіх послати, перш ніж послали його!..*

Проміж думок Паоло Коельо

«ЗА ... ЧУБ – І В МУЗЄЙ!»

***

О, як мене втомили постулати!
Ну, остолопи... Що не так сказав?

***

Дурних любити – собі ... тупити!

***

Достатньо мудрості спожив –
забув помислити. Ожив.

---

³ *Дід Линок* – філософ-відлюдник, бджоляр і рибалка, директор унікального заповідника «Лісове озеро», поблизу с. Ядути, басейн Десни-Матері, Батька-Дніпра.

Примітка автора, тут і далі

***

– Мистецтво – завжди сенс!
– Га?.. Дався вам той секс!
– Секс? Правду чуєш, плебс!!!

***

Чарку не долити –
що хрінами обложити!

***

Тут вам, глядь, не Голлівуд –
тут Ядути, Голий Уд!

***

За столом триндіти –
не буй у Трубин⁴ якорити!

***

Наразі перелюбство розглядали...
Не все. Цікаво – що ж там буде далі?..

---

⁴ *Якорити буй* – слухна і цілком пристойна думка. Трубин – не що інше, як озеро, глибина якого сягає 8 м. Буї потрібні для обмеження зони купання.

***

Грає воблер-блешня...
Запізніле знаття –
все на світі брехня:
в цьому правда життя!

***

Коньяк бурштиновий із порцеляни –
це вам не запридуха з гарбуза!

***

Людина гарна час не гає марно:
помислить, вип'є – і закусить славно!

***

Як цвіт сливовий світ нам прикрашає!
Хильнем! А там той цвіт хоч і спадає...

***

Приємно мрії втілити в життя –
неначе з хати винести сміття!

.....

А чи продовжити на дроті блазнювати
і все сміття залишиться у хаті?

***

*Ти – не доля, не частина –
ціла ти моя причина...*

Осіннє золото приніс на клена гілці!
Зробила Валька мітку на горілці...

***

Ви де дорогою нажерлись,
з руками голими приперлись
до мого столу, пригощання –
що з голим задом до вінчання?!

***

Критичне мислення і розуму замежність
тебе у алко заведе залежність!⁵

***

Нема життя у цій системі.
Та й зовні жерсть. А я ж у темі...

***

Ми підем всі з життя поляни –
лише вітри залишаться за нами...

---

⁵ Деякі крутомовні перли відредаговані Коц-на-Бобером, про якого Линок сказав: «Таких друзей – за ... чуб і в музей!».

ТЕРЕВЕНІ З БРАТАМИ ПО РОЗУМУ

- *Знайшли-таки життя на Марсі?*
- *Можливо. Життя зародиться розумне скоро й на Землі!*
- *А я казав і буду говорити: найкращий спосіб знищити планету – закинути туди людей!*

Линок на кухні з Ілоном Маском

Шипить в пробірці, визріває,
хтось пазли ДНК складає –
надіюсь, вірую вовіки:
життя зародиться розумне...

Неясно – поки прийде звідки,
на Землю хто його засуне??
Тут розуму ще й не світило –
абсурдний Хаос кривить рило...

***

- *В одну річку двічі не ступиш!*
- *А в ковбаню?*

Бесіди з Гераклітом

Сідав вже двічі в ту калюжу?
Тоді лягай, порадить мушу!
Лежав у цій калюжі двічі?
Тоді проблеми вже психічні!

Cui prodest? Cui bono?
На кой надо?

До Луція Аннея Сенеки

У резонанс з ефіром світовим
Верховний Розум гаркне всім:
Природі соромно за людство,
за вдосконалене паскудство!!!

***

– Я знаю те, що нічого не знаю, але іншим цього
знати не обов'язково.

– Про себе я знаю, що дурень. Але інші про мене
знають ще більше.

До Сократівських мудрагелів

***

Стирчу цвяхом над паркетом
і хизуюсь інтелектом –
радістю кипить спільнота –
сам хай човгає, свинота!
Як прикинувся б тупим –
той би Моцарт був живим!

Линок і Сальєрі

***

– Чи знайшов ти радість у житті?

А твоє життя принесло радість іншим?

Тільки два питання до тебе

від богів Давнього Єгипту на порозі потойбіччя

– Чи випив ти сьогодні чарку?

А чи налив ти чарку ближньому?

Линок, «Прикладна філософія»

* * *

– Що я можу зробити для тебе?

– Відступи трохи вбік – не затуляй мені сонця!

Примха Діогена, відповідь

Олександру Македонському

–

Підступіть і затуліть Ярило! Де пляжна парасолька?

Пече ж, придурки!

Линок, «Прикладна філософія»

* * *

Існують два найвищі блага у житті –

красиве і палке кохання та смерть миттєва!

Афроукраїнська мудрість

Миттєве кохання, красива смерть...

Хоч би не одночасно! Куций список!

Манав такі я мудригелі!

Линок, буркотіння

* * *

Я так би світ урятував!

Линок – прийдешнім

Вилює на пиках радість
в обох – мов крем вершковий їли!
Везе ж так декому кохатись!
От як домовитись зуміли?

***

Мудрість щоб була кілем, а душа парусом!
Щоб пливати не проти і не за течією, а туди, куди
тобі треба!

Мудрі мрії-настанови

Дурість стала кілем, а тупість парусом! Покрутило і
прибило, як, г... сміття до берега!

Редаговано життям

А ВАМ НЕ В ДУЖ, ЧИ ВАМ СЛАБО?

***

Все маєта... Але кохання,
під винним соусом бажання,
в активній фазі компромісу
надасть і томос, і безвізу!
І, не чекаючи лендлізу,
до щастя все-таки пролізу!

***

Коханці разом не нудьгують.
Їм не до того. Кожен сам
одержить – те, чим десь торгують,
а тут дарують небеса!

СЕРЦЕ В ОБЦЕНЬКАХ

*Locksmith version*⁶

*Ой ти, дівчино, горда та пишна...,
Чом ти до мене звечор не вийшла?*

Народна пісня

*Ой ти, дівчино, з горіха зерня,
Чом твоє серденько – колюче терня?*

Кавер Івана Франка

Ой ти, дівчино, горда та пишна,
звабна всебічно... Як же так вийшло?
Зверху до низу – ніжна, ще й мила!
Чим же мене ти так прищемила?

З горіха зерня з днини до ночі,
наче з обценьок вискочить хоче –
так моє серце вбоге тріпоче!
Гордая пишність вельми лоскоче...

---

⁶ *Locksmith version* (англ.) – слюсарна версія Линка-лірика.

РЕЗЮМЕ

Я – Паганіні! – казав Гойя...

Своїй Горпині⁷ – скажу, хто я...

Линок Ярило – бджоляр, директор
бази – сумісник

Роблю і мислю. В захваті від себе
я відкидаю сумніви, бо треба –
умреш який! завершити величний
свій задум фантастично-феєричний!..

Не переймаюсь – хтось не помічає!
Так і буденний, дивний і магічний,
схід сонця більшість завше просипає...

---

⁷ *Горпина* – іролірична героїня діда Линка, навіяна образом Горпини Терпилихи – матері Наталки Полтавки, яка тверезо, до пуття бажала, щоб дурепа-дочка не дуркувала, а вийшла за крутелика-багатія та забезпечила їй щасливу старість. «Тоді я чухав Терпелиху...» – примовка Линка, коли він згадує про радісні миті свого буремного життя.

***

*Ми під вербами з милим лежали,
А над нами звисав холодок...*

Піснею заслухався Линок

Зваблива жінка... Дуже романтично
темніють верби. Ратиці в калюжі,
бізонів голови, без мух практично –
їх *патрали* ретельно люди дужі!

А сонце закотилось – слава Богу!
Липневий день-горнило ніч вгамує –
в кущах вже лежимо на босу ногу...
А серце в п'ятах – наче хтось чатує!

Вже розтулялися усі солодкі
вологі мрії терпкими вустами...
Аж раптом із кущів, стрибком коротким,
п'ять дикунів із довгими ножами!

Ревнули дико, на списи наділи
два наші скальпи – голови в багнуку!
Серця у нас при цьому клекотіли:
вони їх розтовкли об каменюку!

О, сумніви мої! У людожерів
вселив я вас, хоча й алегорично,
в самців без грошей, диких стриптизерів,
в натуру їх закинув поетично...

Страшна моя фантазія, бентежна!
Невпевненість, панічні всі атаки –
уява дауна розгнуздана, безмежна,
хапа жахіття розуму за барки:

*«Нас розум страхопудливими робить –
строкаті барви нашої відваги
від роздумів втрачають колір свій,
а наміри фонтанні, ледь зродившись,
вищувають, ще не втілившись у дію!»⁸*

---

⁸ Уривок з монологу Гамлета «Бути чи не бути? Ось де заковика!»,
Вільям Шекспір, переклад автора.

ДУШЕВНІ ЛОБЗАННЯ

***

Після гешефту⁹ – гоже шкалик,
горілочка – сльоза-кришталик!
Аж потім мовлю я з розмаху:
а не пішли б всі ви на плаху
дровець рубнути – тут бушкрат,
а не лобзання-брудершафт!

***

Життя людське – як човник, що хитає
туман над озером. Світає...
З надією на плесо випливаю –
чи правильно гребуся – ще не знаю...
Ця довбанка-життя слід не лишає!

---

⁹ *Гешефт* (розм.) – вигідна оборудка, афера, махінація. Прим. автора на прохання Линка.

ПЕРСПЕКТИВНА ДОЗА

***

Заїхав у табір – чорти врізнобіч!
Літрова пляшка – ну хто на поміч?

***

Вчора – уже в обіймах вічності.

Завтра – ще в дорозі.

Сиддхартха Гаутама

Зглитнула вічність день вчорашній...

Шукаю правду. Серце скиглить:

от як вони знайшли загашник?

Чи, може, сам спромігся випить?

Жере минуле всі потреби,

вино і харч... Я зирю всюди:

літрова ж пляшка!... Дуже треба

знайти сьогодні – вчення Будди!

***

Хотілось зранку. Та не зміг
належне не віддати поету –
в баранячий згинати ріг,
до сліз крутить мотив сюжету!
Ось це і все, що я зумів –
а так порадувать хотів!

***

Притихло озеро в зеленім верболозі:
поет віршує – аж деруть мурашки!
Не слухають. Та й пити вже не в змозі –
уже лежать... пусті чотири пляшки..

***

Птахи співають і радіють квіти –
батьорий ранок, вічністю умитий...
Так хочеться і жити, і любити –
це вчора я спромігсь не перепити!

ЗАМРІЯНИЙ ОСЕЛ

***

- В нірвану впав? Просвітлений, аж жмурюсь!
- Та ні, то я дебілами милуюсь!

***

Гарчіку¹⁰, тічерові

Долілиць і горілиць
придивляйся до учениць,
залучай учительиць –
в категорію муркиць!

---

¹⁰*Гарчік* – фізик у законі, вчитель року, побратим Линка.

***

Творожку¹¹, поетові

Саке і лотос...
Туман над плесом...
Заплив у космос,
притих без весел:
цикади кутуляють нугу,
а на десерт тримають фугу¹²...
Вслухаюсь, зирю: хто ж на пірсі?
Куди б іще встромити пірсинг!?

***

Як ти додумався, синочку,
хтось підказав, чи в одиночку?
«Ой, у вишневому садочку
лежав осел у холодочку!»¹³

---

¹¹ *Творожок* – побратим і біограф Линка.

¹² *Фугу* (яп.) – страва японської кухні з отруйних риб родини скелезубових, що містять смертельну отруту тетродотоксин.

¹³ Підпис під малюнком на вільну тему у піонерському альбомі малого Линка.

СУШНЯК ЛИНКА

Для мене трапеза – святиня.
Шляхетні порції, духмяні
я не тягаю, мов скотина
кликами суші з порцеляни,

імбир без чмокання із таці,
смокчу sake із філіжанки...
І дві звабливі гейші в танці
схиляють до падіння планки!

Душа вже прагне до свободи –
задерти кімоно їх спрагло...
Аж ні! Не гейші то – дві хвойди,
загорнуті у простирадло...

Дивлюсь уважно – рушник банний,
а в ньому Гарчік вихиляє,
салко смачне, близ ікебани
уже нарізав, розкладає...

А другий хто, япона рожа,
у простирадлі світ хитає?
Невже Сирьожа? Ні, не схоже –
то Коц-на-Бобер спиртик ляє!

***

Димить коріння і пруття,
шкварчить і зріє сенс життя...
Тут віттарем мангал стає,
бо сенс безглуздю надає!

Стискає сумнівів клешня:
життя моє – один лиш клік...
Любов, красива мов брехня,
коротка, мов собачий вік...

БОРЗИ¹⁴ ПРИГОДИ

***

Екзотика? Та Боже збав! Дві
дівки з Борзнянської кав'ярні, віскі...
ну, може самогон... Та я ж не впав, ні –
душевно сам приліг я біля кізки!

***

Ох, сьогодні я й набрався –
сильних вражень.... не цурався!
Перш, ніж каяття поглине –
ляжу спать! Хай світ спочине...

---

¹⁴ **Борзна** – місто з принадними затишними кав'ярнями, розташоване через поле, через гай – за кілька кілометрів від Лісового Озера.

***

Жінки красиві геть безжальні –
це Дарвіна відбір природній:
збороть красуню – вибір крайній!
Все для поліпшення породи!

***

Рахую кола по воді...

Линок про своє півстоліття

В ранкову тишу викинувся лин –
і тільки кола по воді...
А я ж не буду більше молодим –
шепоче трутень резеді...
Ку-ку! Зозуля закувала.
Рахуй до полудня. Замало!

***

Для щастя розумному мало
треба речей і харчу.

Дурник постійно ж плаче –
скільки б життя не давало!

Висновок *завжди* на часі –
в більшості люди нещасні!

***

Хто розумніший, той не дуже файний,
бо я ж тупий – їм пофартило!

Красава я і супер супергеніальний,
коли знаходжусь поруч із дебілом!

А хто у всьому згоден буде –
я славлю тих, то файні люди!

ВЕЧОРИ НА ХУТОРІ, ПОБЛИЗУ ДЕСНИ

*Чутки про моє життя
дещо перебільшені.*

Дід Линок

Наш хутір – закуття елітне. Дуже
Княгиня Дуська, наша баба Муха,
на діамантах знається. Байдуже,
що нагло вішав їй лапшу на вуха

Ядутський Гриня. Гальці-Куртизанці
наплів про скарб і ложу тамплієрів,
масонський орден, долари у банці –
і в хлів загнав, підперши міцно двері!

Стогнала Дуська – був він скорострелом:
молилась люто і крутила дулі
своїм же мріям! Гриня-кабальєро
був справним, та з великим привітулі...

Щодалі – гірше. Крах вповзає в душу!
Так, по трезвяні дід Линок спонтанно
тому Грицьку нагладив дрином дупу.
Лакали разом потім безустанно –

допоки Валька їх не розлучила.
Свого Линка, розлючена моментом
тим самим дрином вмить настропала,
хоча до того був він імпотентом!

Екзотика? Та Боже збав, дві
дівки з Борзнянської кав'ярні, віскі...
Ну, може, самогон... Линок не впав, ні –
приліг душевно в травах. Паслись кізки...

Він прагнув досконалості. Безумець!
Корисно для здоров'я, раз на тиждень
виводив без шампанського та устриць,
зашквар емоцій на пристойний рівень!

А в Гришівці ідальго, дон Петруччо,
якого на кутку рекли Педріллою¹⁵ –
не безпідставно! Щось він відчебучив
з якимсь дебілом. Може, що й з дебілою...

---

¹⁵ *Петруччо Педрілла* – народ сказав, мов зав'язав. Автор нагадує: всі факти реальні, розбіжність – чиста випадковість!

Нахерро Педро, вуйко з полонини,
сеньйорам двом, Лапальї і Кончиті,
освідчився лише до половини,
бо всі були добряче перегріті –
їдальго впарив в нетрях халупини
три гранчаки, сивухою наліті!

.....

Брехня? Можливо! Чутка, як альденте
спагетті, наворочене на вуха,
вилазить з форми, фактами підперте,
прямує від княгині, баби Мухи:

*в панталонах, без жупану,
як і личить Донжуану,
чітко бачимо котяру!
Тане в звабах пеньюару*

*верхи строга стюардеса –
медсестра чи поетеса,
сороміцькі вірші шепче,
явище сюди доречне –*

у віконце лізе голий,
шкірить зуби – зовсім хворий
якийсь дурень, повний звершень
еротичних, без обмежень:

«Секс люблю. Дорогу знаю –
покоївку не злякаю!»
Вліз і – хрясь! себе по морді:
«Забув шпори до ботфортів!..»¹⁶

Мда... Гріх-нудьга без покоївки-
медсестри... Та й без готівки!

---

¹⁶ Курсивом виділено фрагмент незакінченої полігамної рольової п'єси-вертепу
«Роли/Рулі – Суші/Дулі»

ГОЛОС МУДРОСТІ СКРИПУЧИЙ

***

Впіймав Линок щуку. На живця. Близько семи кг, з гаком! Це вже потім зважили, разом з тельбухами. Несли його, як тріумфатора. А сам він непристойно жестикулював. Напинав шорти, ляскав резинкою труселів. Вигукував матеники...

Мораль: стан афекту несіть без глядачів!

***

Линок написав на лівому веслі – "Думай", на правому – "Роби". Він гріб одночасно двома. Це щоб не кружляти на місці. Згодом у його чулані ми знайшли весла з надписами: «Вір – Люби», «Пий – Закусуй», «Греби – Греби»... «Забудь – Живи»! А ще там був пензлик і фарба для нових надписів...

***

А й справді!

Поїзд гуде, а не гудить,
Дощик іде, а не ідить,
Чайник кипє, а не кипить!

Реформація української мови діда Линка

Мовчання – то мистецтво й тиха сила!

1. За будь-яку ціну заткнись, коли у гніві зашкалюють емоції-цунамі. Це чиста перемога. Над собою не піднімайся виском поросячим, бо істина цього не терпить!
2. Як в'юн об лід німуй, коли тебе не просять з порадами залазити в душу. Скрути свою тугенько правду і приховай тихенько в тубус!
3. І не волай, виразно вилупивши очі, коли не бачиш всю картину. Не впевнений – здогадки залишай собі!
4. Не гавкай і тоді, коли ти правий. Слова твої принизить можуть. Бо бути правим – не ліцензія на зверхність та жорстокість. Без доброти вся правда – це насильство!
5. Мовчи, щоб зберегти любов чи дружбу. Буває, що ковтнути кривду – не слабкість, а висока мудрість!

Думи мої, думи... Хто пустив вас в серце?

Життя – невинний рух. Від брами «Народження» до брами «Смерть». Це лихе слово ретельно закреслено Линком і написано: «Кінцева мета? Можливо!». Останній портал-брама задратовано чорним і запрограмовано на рух. До нас або від нас. На шляху крутиться, мов флюгер, стрілка із написом «Випадок». Добре, коли вашою коляскою на рейках життя керує чиясь тверда і, головне, доброзичлива рука. Вгору-вниз, вліво-вправо... Невпинно. Недовго... Що, вже приїхали? З ошийком у маринаді? Слава Богу! Мангал до бою готовий!

Дзьобом під кору¹⁷

***

Буде худо – людям радість!
Буде гарно – людям заздрість!

***

Як ближче один одного пізнали –
послали один одного подалі.

***

За вітром, а чи проти курс тримати –
та головне, щоб яхту власну мати!

***

Важкі часи: одним брехати сил замало,
А іншим вірити ще важче стало!

---

¹⁷ Використані примовки Віктора Галавського (1957-2017), щирого та щедрого товариша, із циклу «Аби не гірше...». Віктор встиг одержати тільки першу пенсію.

***

У новий світ нас править намагались –
граблі старенькі нас там зачекались...

***

Я і так, я і сяк...
Я і ноги навкосяк –
давай ближче, моя Ганна,
бо не злізу із паркана!

***

Хто реп'яхами проросте –
реалізується частково.
Бо приліпитись – ще не все,
не віддірали б гарячково!
Та й притулитися до ніг
малий ймовірності відсоток!
Буває, випав ранній сніг,
а вона в шортах, без колготок!

ФІНАЛЬНА ПІСНЯ КРУТОМОВОК

«Ганяли ми нудьгу по колу»

ШАНСОН-UA

Сиділи навкруги *пляшок*.
Пугукали сичі тужливо.
Хрумтіли *вальдшнепи*¹⁸ – *дбайливо*
овес топтали у мішок,

грайливо так... Бо вже темніло.
Комусь манливо мерехтіло
у кронах зоряних світів...
Безмежно прагло спрагле тіло,
щоб мозок геть ізбаранів

від греблі вже пустих *пляшок*
набридло все... і всі. До болю
линок десь товкся об садок¹⁹ –
піду і випущу на волю...

ПРИСПІВ

Сиділи навкруги *пляшок*.
Пугукали сичі тужливо,
хрумтіли *вальдшнепи* – *дбайливо*
овес топтали у мішок...

---

¹⁸ *Вальдшнепи* під час тяги (польотів шлюбного гону!) видають звук, що нагадує хрумкотіння коня, мордою в торбину з вівсом. Тривожить не менш, ніж журавлиний клекіт...

¹⁹ *Садки* для риби металеві. Купити в ROZETKA, суперціни: 94,00 грн – 2 900,00 грн, в наявності. Відмінна якість. 06.12.2024

**Домашня заготовка тосту:
«Від-душі-на!»**

З Днем народження вітаю
і нескромного бажаю:
заробляти так багато,
щоб зуміти все придбати –

твоїм дітям – дочці й сину,
скромну яхту і хатину,
на сніданок – осетрину,
за кордоном, біля моря,
щоб ти жив, не знавши горя!

Кілька нових іномарок,
мережу своїх заправок,
власний банк, чи там завод –
все щоб мав без перешкод!

Щоб дружина у вуалі,
в пеньюарі, десь на Балі,
подавала дуже ніжно
віскі у широке ліжко!

Дача щоб була гарненька –
десь така, як в Порошенка!
І тримати для зразка
творчий образ Кнорозка:

кожен день відпочивати,
суть гармонії впіймати –
що і де кому казати,
головне – про що мовчати!

Пам'ятати про турботу:
завтра ж зранку – на роботу!!!

Частина IV. ПОСТ-ПОЕЗІЯ

ІНСАЙТ-ІНТЕРВ'Ю

(з довоєнного архіву)

*Мої думки читай, радій:
які митці живуть на світі!*

– В якому жанрі ви творите?
– Мій жанр – театральнo-балаганний роман-забава.
– А стиль?
– Феєрично-псевдодокументальний із метанаративом містерії: інтерконтекстуальність, паратекстуальність і медіатекстуальність; поглиблення смислової парадигми, а не лише нараційних ефектів репрезентації.

Експліковано кілька сюжетних ліній: метапостмодерністська й іманентно-мінлива трансгресивна компіляція.

І все це я ненав'язливо пролонгую і пролонговую...

– Досить, спробуємо переварити... Охарактеризуйте кількома словами своїх персонажів.

– Вони всі в масках. В декого ці маски вросли. Це я їх імплантував. Я випробовую своїх героїв ницою, вульгарною, низькою дійсністю. Провокую трансгресію персонажів, їх здатність виходити за межі власної ідентичності і сконструйованих зовнішнім соціумом парадигм і конвенцій. Вони всі відчують вповзаючий в душу крах. Так, психологічна перверсія – маркер художньої дійсності, представленої водночас і як карнавал, і як Anus'tristis vita Homo Erectus...

– Боже, контролюйте себе! Наша передача для широкого кола!

– А що такого? Перверсія – perversiō – «перегортання», в перекладі з латини. Тільки типовий pervertere, себто збоченець, може якось вульгарно трактувати цю дефініцію...

– Та я про той (*прикриває рукою мікрофон, знижує голос*), той, як його... Anus – Erectus...

– Та не лякайтесь – «Anus'tristis vita Homo Erectus» – то є «довбане'життя Людини Задертоходячої». Латина. Моя! Це з «Інкунабули бабуїнів», ще з дипломної, моїх витоків...

– Гаразд, то про що ви, власне, пишете?

– Пробую ревізувати ключові аспекти людини: утвердження гуманістичних переконань, щирості і прагматизму, емоцій і розуму, наївності і досвідченості, волі до влади і сексуальності, слабомотивований блуд, досліджую блудократію в стані емоційної розхристанної розбурханості.

Аналізую реперні точки побутового натуралізму і буфонності. Проекцією на гротеск пригодницько-детективні, фантастичні, езотеричні, містичні і еротичні елементи. Відбувається прецесія лицемірства і невмотивованої агресії. Персонажі в масках борців за справедливість.

Мої образи добра і зла – не антагоністичні феномени, мотив їх протистояння показаний в трансгресивному аспекті. Це чинники взаємодоповнення людської сутності. А швидше – тупості. Немає абсолютного зла і добра. Істина може бути сфальшована цинічним людським розумом.

Пишу про агресію, ненависть та фальш, що вдаються до ефективних маніпуляцій при візуалізації новоісторичної моделі осмислення доби і особи, котра послуговується законами трансгресивної або перверсивної моралі.

Окремо я пораюсь в темі «Кохання як трансакція двох неврозів, що перетнулися, спровоковані еманациєю гормонів, точніше, їх грою...» Це коли навзаєм. А якщо ні, то трансакція, тобто, той невроз-кохання, капсулюється... До речі, про це є допис в моєму блозі «Емоційне вигорання абулії близ ліжка або придушене его Ігого!». Абулія пишеться з малої, загляньте у Вікіпедію, якщо ви достатньо асертивні... «Ігого!» можна з великої...

– Авторе, ви яюсь... теєчки... ближче до народу... словами принаймні!

– У цій трансакції мені вдалось добряче насюрити... – *автор хвалькувато розправляє плечі.*

– Що, вам, пробачте, добряче вдалось?

– Нассюрити! Я описав ейфорію перших днів перехідної фази від свіжої любові до кохання, а вже далі – крок до ненависті, а за мить – вже до стабільної відрази сюрреалістично. Так, тут я збочив – дав диферент в бік сюрреалізму! Хоча я індиферентний до парадоксальних несловесних асоціацій... але, знаєте, оте виспренне, млосне, жаске бурління, оте цюпцяння важко облицювати дефініціями... Я маю на увазі любовні трощі, їх інгредієнти бирками не обклеїш... Безумовно, в голові, як в головному сервері організму закоханих працюють ендорфіни і енкефаліни. Вони дають відчуття радості, заспокоєння і блаженства. Але ці медіатори забезпечують ейфорію лише за умови, коли особина – принаймні одна з двох учасників цієї трансакції! починає керуватись іншими, периферійними, але дуже важливими інструментами організму. Окситоцин та вазопресин починають штовхатись з енкефаліном...

Так, найвишуканіший секс спочатку відбувається в голові! Мозок – найпотужніший сексуальний орган, здатний стимулювати, реалізувати чи сплундрувати статеву функцію. Той же мозок і формує гендерно-соціальну, психомоторну девіацію, індукує химерне розмаїття кретинізму... Ось так у мене і пішов сюрр! Тугий, пружний... дзвінкий...

– Та я чую... Ии-к!.. – *ведучий подавляє блювотний рефлекс.*
– Десятою дорогою обійду я ваші акції...

– Так, вони бридкі, ці гіпертрофовані маркери суб'єктивності: «Его», «Хіть», ба, навіть «Хіті»... чи «Хоті»... Вибачайте за алітерацію. У тих скотів, я маю на увазі своїх героїв, мета визначає засоби. Якщо коротко: всі падлюки! Вищого ступеня!.. Проби нікуди ліпить! Хіба що на пігулку віагри...

– О, це по-нашому! Бляха-муха, сугубо дохідливо! – *радіє ведучий*, – народу це миле! Тепер давайте про ідею твору, не зловживаючи піаром... підаром... лапідаром, чи яким там ще даром...

– Та я ж кажу – усі скоти і нічого, окрім скотського, їм не притаманне. Хоча тут прихована каверзна контроверза антитезі – то я

провокою дискусію. Реляції доречні. Якщо детальніше, то в основі мого містеріального жанру лежить ідея руху якісного безупинного прирощення і оновлення внутрішнього гуманістичного єства людини як представника соціального планктону. Світ репрезентовано як імітат-дискурс, арену ілюзій і містерій, вирву сфальшованих інтенцій і потенцій, неправди, постійних інтриг, жертвності власної тілесності. І чужої.

І все вищезазначене апатичне до фібрів душі. Ну, майже. По діагоналі, опосередковано. У моїх творах вилискують не дифірамби, а тьмяніє матова, вибачайте за грубі асоціації! – матова поверхня вивороту єства. Це не буфер чи демпфер для згладження конфлікту феєрії юних прагнень з суворою реальністю, це стрімкий домкрат краху надій! Відрижка, харкотиння і блювотиння маргіналів, яким вдалося відштовхнутись від соціального дна і впливти, борсаючись на поверхні, розбризкуючи лайно на веселку. А ну с...

– Ні слова про анус! Хай Бог помилує, що це ви знов розходилися...

– А ну спробуйте зрозуміти: я розглядаю своїх героїв у стані постійної трансгресії, детермінованою травматичною пам'яттю, психічними розладами, набутими комплексами та іншими апертурами, гарнітурами і аксесуарами розхристаної душі і тіла, природа яких до кінця не з'ясована і залишається не усвідомленою. І не треба! Все це я візавуаляю через іронічну, ба часом навіть цинічну! діафрагму парадигми розгнузданого містеріального нонсенсу, що безупинно прирощується і оновлюється. Я не уникаю гострих кутів, ба, я на них натикаюсь – наприклад, на кіднепінг, камінг-аут чи кунілінг!

– Ага, це зрозуміло! Особисто я ще не читав, але студентки переповідали про сцену, де ваш герой займається мазоокультизмом...

– Не герой! Він мені глибоко огидний. Це персонаж. І займається він садоанізмом... Своє судомне камлання, м'язову сегрегацію він позиціонує перед дружиною як вправи для схуднення... Брехлива тварюка! Але допомагає – дивіться, як я

підтягнув черевце, прес – шоколадка! (*хвальковито задирає футболку, демонструючи пивний животик*).

– А, ййопт... мать, я ху... худею! Тьху, йй-Богу! Давайте без цього онаносатанізму... Вам одна хвилина для підсумку. Але дуже попрошу, доступною мовою...

– Зрозумів, спробую спростити до мінімуму. Моя творчість декларує одну-однісіньку ідею: маскулінізація гарріпотерів у фазі домінуючого гетероамбівалентного постсексуалізму, постструктуралізму, релятивізму та колізії альянсів. Крім того, превалює фанаберія містерії і девіація герменевтики... тобто її кастрація. Символічна, звичайно... частково – під гоготання люмпенів на гальорці. Так, людина безпомічна і беззахисна перед гримасами долі, соціуму... і моєю фантазією... Підкреслюю – все вищезазначене спровоковане ілюзією еманції потенції і полюції ексистенції...

– Ох, ти, єтіть твою ядучу силу! – *лякається ведучий*, – ще і манація потенції полюції?! Ну, в натурі, дай Боже витримки! За ту еє... манацію нам можуть пришити образу честі і достоїнства силових структур, сумніви у їх непохитній твердості! – *ведучий починає нервувати*.

– Ага, бачте, одразу до вас дійшло! А доцент Лузапович з Хайфи казав, що термін «гетероамбівалентний» більше пасує до моїх субтильних забрюханих діарейних неосодомітів... Він тоді був ще доцентом у Житомирі. Ич, яке падло!

– Геніально! – *ведучий радо трясє руку авторові*, – це ви хорошо його підковернули! Крутяк! Респект і уважуха! Я на льоту склював раціональне зерно, що ви підкинули! Яке глибоке урвище! Подвійне дно замулення! Могутній словник – одним словом і в хвіст, і в гриву! Велич аж пригнічує... мов Яма Фудзі... сугубо... Мені це близьке – теж недавно пронесло... Вісім капсул імодіуму на світ витягали...

– Теж мені жартівник знайшовся! – *гнівно продовжує автор*. – Компілятор, профанатор і фальсифікатор! Маніпулятор, інсинуатор і маргінатор! А ще діфаматор, провокатор і плагіатор! Паліативний

кон'юнктурник! Апологет демагогічних канделябрів! – автор біснувато вилуплює очі, сичить, жестикулює кулаками і бризкає слиною перед очима ведучого.

– О Господи! Та чого ви завелись! Я ж нічого не маю проти тих... як їх там... абонентів демонічних барбілярів... чи маргінолобизаторів-натурників... – лякається ведучий.

– Ось я на захисті докторської йому і вріжу! Але не варто загострюватись на ньому, на тому Лузаповичу. Та що воно може, те плюрокозле пусюкало..., – миттєво повертається автор до свого пунктику, – головне нам не втратити родзинку, труфельку на багатшаровій піці моєї творчості... Ви зараз здивуєтесь – це тривожне відчуття предтечі деменції! Ось вона, та черешенька, що стабільно пролонгує гофровану, пурпурову колізію, що превалює, перетинає і ріже, навіть асфіксує червоною синтетичною ниткою, точніше, сермяжною мотузкою, всю мою творчість та, власне, і життя – це домінуюча думка, яка скабрєзно лине до тваринного ерото'нутра, власного, а ще більш до чужого. Але рука трансцедентно чи іманентно тягнеться до чарки – то для початку... але перманентно, без зворотнього конекту, донатів, реляцій аудиторії... лапідарних чи вербальних...

Я радий можливості спитати: пане ведучий, от що вас особисто схвилювало в моїх творах? Чи зрозуміло я виклав базис трансрегресивної або перверсивної моралі? Може, є запитання? Боюсь, я надто сугестивно зробив верифікацію ключових когнітивних ракурсів...

– Особисто мені всі ці (плутано читає зі смартфона) манації потенції і херифікації... на піці транс'сракурсів еротонутра вашої псевдобратії глибоко до сраки!!!

А запитання є: авторе, ти ідіот?

– Прикидаюсь!!!

Голос відеоператора: «З мене досить, зйомка закінчена, пішли ви всі на... вихід!.. Вільні!»

Темний екран. Але запис звуку продовжується. Чути голос відеоператора, він же, вочевидь, є продюсером:

– Ну, і куди мені заткнути цей сюжет? У що я встряг? Куди мене заманили? Куца провінційність! Хто казав, що під цей сюжет рекламу оплатить?..

Його перебиває схвильований вигук автора:

– Так, я помилився! Тоді він був ще старшим викладачем, той примат-доцент Лузапович! І це було не в Житомирі, а тут, в самому Ніжині... Треба все перезаписати. Архіважливо! Щоб не ламати мою когнітивну парадигму... наступного понеділка, у Чернігівському колегіумі, я її фактую... доведу...

Вигук автора лютю перебиває відеооператор:

– Я тебе, глядь, одфактую! Доведу і перерозпишу, як Бог черепаху! Де той грібучий пустопляс Поц-на-Пёвер²⁰, чи як там його? Япона мама з вашими погонялами! Докторські і любительські... ковбаси... Мудораси, блін, – вздовж і впоперек... поляну хто обіцяв накрить? Ну, глядь, долбоклюї! Ох, і примати-звіздуні!.. Вирубай їх нахр...

Звук різко обривається

---

²⁰ **Лео Коц-на-Бёбер** – літературний агент, імпресаріо і мій продюсер. Прим. автора.

АЛІГАТОР

Кіноповість

– Ну, то чим ти, неприкаяний, кінець кінцем, хотів би зайнятись у цьому житті?

– Ловити дітлахів над прірвою крокодилячої ковбані!

Розмова персонажів

Глава I

Лінивий карась. Дерево могіканина. Будинок з привидами і горщиком з підвісками королеви. Хумра Кривавий.. Танька-Півтанка і Гриня-Скорострел. Крокодил виповзає на мізансцену.

Кльову зовсім не було. Кльово було вчора, – скажуть так вони, можливо, але буде це пізніше. Кілька літ і зим у них в запасі... Хочеться так думати... Двоє хлопчаків, нерозлийвода, віку Тома Соєра – Гека Фінна, вже змотали вудки і пливли вздовж берега. Не йшов карась! Надувний човен, типу «Лисичанка», весь у латках – ще із щасливої юності діда Леоніда, розтинав латаття стариці Десни. Зарослі були дикі і мальовничі – хоч знімай сюжет про полювання на амазонську анаконду! Вже сіло сонце, слава Богу! – вгамувалася липнева спека. Пташине царство затихало, тривожний шурхіт очерету нашіптував, що далі буде щось цікаве... Ось похилена вікова верба понад самісінькою водою. Трудівники-бобри її підгризли. «Вбив бобра – врятував дерево!» Отаке суворе гасло недавно вискочило з Інтернету! Людський закон джунглів. Заберуть те дерево хуторяни на дрова. Зима обіцяє бути холодною, перебої з газом... Дід Коуч забере, як лід стане. І бобра вб'є, бо дід на верхівці харчового ланцюжка. Соціальний тваринний дарвінізм. Виживає сильніший. Якщо його не здолає хитріший. А підліший поза конкуренцією...

Хлопці на всяк випадок обминули це похиле дерево – пропливати під ним небезпечно – на ньому причаїлись ірокези. Чи гурони – за скальпом могіканина полюють. Так воно і називалось: «Дерево останнього могіканина». Зразу за ним височів на пагорбі будинок із привидами. Занедбаний, таємничий, дах сунувся на берег –

вкрай приваблива руїна. Там скарби під трухлявою підлогою. А в погребі закопана невеличка, але важка, кована скринька з царськими червінцями. І чавунчик з діамантами-перлинами, алмазними підв'язками Анни Австрійської, які привіз і закопав легендарний отаман Сірко. Ці підвіски-підв'язки відібрали у Д'Артаньяна головорізи Сірка, відшмагавши вертлявого непереможного мушкетера його ж таки шпагою. Окрім цього в тих місцях орудувала шайка провісника рекетирів Устима Кармалюка. Цього гангстера тут і заплала губернська поліція. Том Соєр нашої повісті, Ванька, уже раз пробував організувати пошуки скарбів, навіть мапу намалював, взявши за основу ілюстрації з «Острова скарбів» Роберта Стівенсона, зі стрілками і загадковими підказками-скелетами. І однієї глибокої ночі, коли навіть граф Дракула і кажани-вампири не наважувались кров смоктати в підземеллі зі свіжої жертви, бо занадто вже моторошно ухнув і враз заткнувся пугач, крякнувши від відлуння власного голосу, так от, тієї ночі Ванька таки підмовив Коху, свого Гека Фінна, справжнє ім'я якого – Коля, вирушити за скарбами. Гарні були декорації цієї невдалої експедиції! У покручених вітах сухої груші плутався величезний криваво-зелений місяць, на видимій поверхні якого Каїн якраз переконував Авеля у своїй правоті. Чи навпаки, Авель Каїна... В бінокль їх гарно видно, можете перевірити...

...Світ ніби завмер. Ванька і Коха причалили човен до берега і, затамувавши подих, вдивлялися у вікна покинутої будівлі. Здавалося, там щось ворухиться – чи то тінь від старого гілля, чи... хтось стежив за ними?

– Клянуся, я бачив там силует! – зашепотів Коха, стискаючи ліхтарик у руці.

– Та тобі привиділось. Ходімо вже!

Ванька першим ступив на порослу бур'янами стежку, що вела до чорного входу. Двері – скособочені, обвітрені, з іржавими цвяхами – неприємно рипнули від найменшого дотику.

Всередині стояв густий затхлий запах гнилі та вогкості. Дошки під ногами зловісно потріскували, немов хтось невидимий пересувався в темряві. Ванька висвітив кут кімнати – у пилюці

лежала дитяча іграшка. Старий плюшевий заєць, одне вушко відірване, скляне око тріснуте. Хлопці презирнулися.

– Щось тут не так... – прошепотів Коха, і в цю мить з горища почулося важке човгання.

Серце у хлопців затріпотіло, мов сполоханий птах. Ванька, хоч і вдавав з себе відчайдуха, відчув, як спина вкрилася липким потом. Човгання наближалось – кроки повільні, невпевнені, ніби хтось ішов до них, але не мав ніг.

Ванька рвучко підняв ліхтарик угору. Промінь світла висвітив старі дерев'яні сходи, що вели на горище, й на них... щось було. Не людина. Фігура висіла в повітрі з неприродно нахиленою головою, немов шия була зламана. Очниці – чорні провалля. Коха закричав і рвонув до виходу, Ванька кинувся за ним. Двері самі грюкнули перед самісіньким носом. Позаду них щось швидко сунулося по підлозі, шелестіло, немов сухе листя по бетону. Холод пробирав аж до кісток.

– Відчиняй! – заволав Ванька, б'ючи кулаками по дверях.

Коха смикнув ручку – двері прочинилися так само легко, як і зачинилися. Хлопці вилетіли надвір, перечепилися через коріння й покотилися по землі. Будинок стояв тихий і нерухомий, лише зі скрипучих вікон видніли темні плями – чи то провалля кімнат, чи то... очі, що спостерігали за ними.

Позаду них, серед ночі, пролунав шепіт, схожий на подих вітру:

– Хумра! Ти знов забув зарядити медвежі капкани? Вони не повинні вийти!

– Намостириє! І сучкоріз заправлений, і ванна готова! Вони вже наші!

По мансарді дрібно затупотіли ніжки – то пробіг карлик-потвора, шморгаючи носом, вочевидь хворий на ковід. Берегом покотилась хрипка луна. Розбуджений крук злякано какнув на пеньок, і без того липкий від свіжої крові...

– Га? Наче щось чвякнуло! – пропищав радісно хтось, і мов залізом по склу звучав його голос, із присвистом та вищанням –

вочевидь, це і був Хумра... Його мова нагадувала вереск недбало змащеного дьогтем колеса арештантської карети, якою везли того мафіозі, Устима Кармалюка, повз базарну площу у Ніжинський острог²¹ для тимчасової перетримки. Тоді цей будинок був на самому березі Остра, могутньої ріки, що забезпечувала шлях із варяг до греків, хоча, кажуть, то брехня... Цей конвой спостеріг допитливий юнак що вчився у Ніжинській гімназії вищих наук князя Безбородька: «До Чернігова таке колесо навряд чи докотить!» – прикинув кмітливий гімназист. То був Гоголь-Яновський.

– Ага, наче знов щось клацнуло! – у захваті заплескав у долоні і затупав ніжками Хумра. Він був щирим екстравертом, йому важко було приховати радість...

.....
– ТО ХРЯСНУЛО МОЄ СЕРЦЕ, ЧОРТІВ ТИ СИНУ!!! ЗНОВ ЗАЛІЗ У МІЙ НОУТ!²² – це вже занервував автор, що присів за свій комп'ютер і продовжив цю повість, але вставку залишив. Далі читаємо автентичний текст.

...Тієї ночі шукачі скарбів потерпіли нищівне фіаско. Вони навіть з човна не вилазили, їм не дали і на берег ступити! Двері таємничої будівлі з тріском розчахнулися, і з них з грайливим реготом вискочила Танька-Півтанка і шубовснула у воду, захоплено, за звичаєм, матюкнувшись на повний місяць із Каїном та Авелем, що одразу сховались за гілками груші. Темна вода аж зашкварчала і розступилась.

– Ох, ти йохан-дрохан! Знов я забула про накладні вії! – вискнула заклично Танька. Так виявилось, що вона була не зовсім гола – прикривалась віями!

Надувний човен ледь не перевернувся від цунамі, викликаного могутнім розжареним єством грайливої дівки.

---

²¹ Нині у цій будівлі розташована Ніжинська станція медичної допомоги.

²² Виділений курсивом шмат тексту згенеровано нейромережею.

– Грібать-копать! – обложив матюччям місяць, Велику і Малу Ведмедицю Гриня-Скорострел, він теж шубовснув у темну воду в чому мати народила. На його шиї теліпався важкий хрест на ланцюзі, завтовшки з палець. Гриня знехтував приказкою «...або хрест зніми, або труси надінь!». Вії в нього були натуральні. І взагалі, погоняло «Скорострел» було слабо обґрунтоване – так нарекла його сусідка Любка після невдалого з ним спілкування. Яюсь вона перегрілась, шаруючи кляту бульбу на городі своєї бабусі Бицихи і, як стемніло, прокралась, зморена гарячою нігою, до ліжка Грині. А Гриня, коли переп'є, не дотягував до свого обійстя і унадився ночувати у занедбаному садку своєї сусідки Бицихи під столітньою яблунею, що покривала своїми вітами шість з половиною соток та ще й плодоносила. Там він і ліжко обладнав якоюсь попоною. Спросоння він так хвицьнув ногою Любку, що та аж перевернулась в екстазі: «Ой, лишенько!!! Кончив, зараза! От кобелюга!». І покотилась брехня по кутку: «Він її у ліжку ледь прикінчив...» А Гриня, в свою чергу, охрестився і розповідав, що на ньому тієї ночі хотіла покататись якась Конотопська відьма, що теж мало відповідало дійсності, бо Любка приїжджала до бабусі не з Конотопу, а з Прилук. Там, у Прилуках, вона працювала в ліцеї і томила від самотності й темних мрій. На хуторі Любка обробляла бадилля моркви, картоплі та інших культур. Спадала спека – і від «рачкування в бур'янах» здіймались лихі бажання... Так і занесло її під віти яблуні до Грині. Після чого і обізвала його Скорострелом.

Всі про це знали, окрім самого Грині, – брехня котилась по селу мимо нього. Більше в садку він не ночував, бо «яблука падають, дикі сни навіюють. А дурне дурному сниться!». Та і який-такий з нього "скоростріл"? Зброї при ньому ні Ваня, ні Коха ніколи не бачили, як не придивлялися. Бреше Любка!

Шановний читачу! Загрузати в спогадах означає забути чудні миті життя. Повернемось до наших героїв.

Тією ночі так і зірвався квест, експедиція за пошуками скарбів! Хлопці хутенько вшилися геть, від гріха подалі, себто від Таньки і Грині та їхнього астрального сексу – матюччям на місяць і ведмедиць

– Велику й Малу, та і всю галактику з дірками, пульсарами і туманами. Її, галактику, Грицько, коли добре вхмелений, нахвалявся, дуже гнівлячи Бога, згвалтувати разом з усім її гамузом...

А зараз друзі пропливали мимо захаращеного поваленими деревами і покрученим корінням заболоченого берега. Темніло. На весла чіплялися коси русалок, себто гірлянди водоростей, що їх місцеві називали кропивкою. Між перевернутим лататтям прослідковувався підозрілий слід, немовби там проплив звір, наприклад, лев чи ягуар, тягнучи у пащі здобич...

– Ваня! – раптом злякано прошепотів Коха, киваючи на чорну межу, лінію вода-берег, – там крокодил!!!

– Де там той крокодил²³. То ж... – Ваня почав пильно вдивлятися, і, коли човен порівнявся з крокодилом, підняв весло і гучно ляснув плазом по воді. Ой, а крокодил тоді як стрибне та як гикне!

Глава II

Мирний лин і окунь-горбач. Примати з консерваторії Чапаєва. Піарицина Бурякового Кіцика. Розгадка зоряного порталу: вервечка динозаврів із кабанчиком Борькою. Пірнання голови під фельдшеріцю. Відеоролик кібуцького конюха і Прилуцької учительці.

Від перших яскравих променів сонця запалав хрест над капличкою на стародавньому цвинтарі і потяглась довга тінь по росяній траві від покрученої груші до заболоченого берега. У вікно між лататтям плеса, що за Русалчиною ковбанею, викинувся мирний лин – тільки кола по воді! А на могутнє листя лілеї ляпнувся страшний окунь-горбач – за плотвичкою поволікся! Закувала зозуля, аж душа просвітилась. Літній сонячний ранок – це ж рай, куди пускають насолоджуватись навіть невідспіваних грішників.

---

²³ – Де там той лев. То ж... – Батько почав пильно вдивлятися, і, коли човен порівнявся з левом, підняв весло і гучно ляснув плазом по воді. Ой, а лев тоді як стрибне та як рикне! *Олександр Довженко «Зачарована Десна»*

Сонце стало вже височенько, а на підтопленому човні все ще сидів інтелігентний чоловік, років під сорок, і щось гарячково набирив у ноутбуці. Поруч лежало знаряддя для підводного плавання і професійний фотоапарат. Маска аквалангіста висіла на держаку вил, встромлених у береговий мул...

***

– «Надсилаємо примат-доцента...» – що воно за *галімаattia*? – голова сільради був не на жарт стурбований подіями на хуторі. «Державний університет на Ваше прохання, надсилає фахівця для ідентифікації рептилії. Просимо забезпечити проживання і харчування...», – зачитав він уривок офіційного листа і запитливо глянув на головного бухгалтера. – Який дурень писав те прохання? Ти бачив, кого вони прислали? Це ще той прохвост! Та й бабу привіз... у шортах, з декольте. Футболка теж із декольте... топик називається. Для підлітків. А цій дівчинці років під п'ятдесят... Мені донька підказала... У неї пуп із пірсінгом...

– Не переймайся, вона подорослішає...

– Та я не про доньку... Вона мене вже переконала, що доросла... довела... і не тільки мені... Я про ту бабу, що з приматом...

– «Примат» означає «природничо-математичний факультет»... Я поцікавився... Там серйозна наука. Майже академік, скопус²⁴ у нього є... Та ще й з Гіршим індексом²⁵...

– Жопус!!! Найгірший! – сердито реагував голова. – А вони, часом не «профконча», тобто професура консерваторії імені

---

²⁴ *Scopus* – реферативна база вченого люду для відстеження цитованості їх друкувань. Призначена для маскування природженого слабоумія, ґрунтується на круговій поруці всіх посвячених і закаляних науковими профанаціями, компіляціями, фальсифікаціями і маніпуляціями.

²⁵ *Індекс Гірша* (Хірша, h-індекс) – ідеально ідіотизований показник впливовості науковця, хитровисмоктаний з публікацій вченого та їх цитувань. Вікіпедія, поч. 21ст.

Чапаєва?.. Знаю я ту наукову систему, дві магістратури закінчив. Ну, майже... В аспірантуру милився... Гаразд, ти їх куди оприділив?

– До Северини. Вони одразу запросили номер з туалетом і ванною. А у неї туалет є. Внук на зимову рибалку приїжджав з друзями... і подругами... четверо їх було, два-на-два... свінгери... чи куколди... після них біотуалет залишився... а рибальських снастей – голий нуль! А їх і не було... нашо вони їм, на морозі мерзнути...

– А ванна? Глибока достатньо?

– Нема ванни. У Северихи ж душ до бані пристроєний. Вони в нього зразу ж і влізли. Удвох. Дивно, як помістились... Тепер треба прислати когось, щоб підправив. Якось делікатно... примати все-таки! Правду сказати, той душ і до них був перекошений...

– Так що з крокодилем?

– Та нах... нахріна він комусь здався... Вони і з хати не виходили...

– Як?!! А покусані доярки Бурякового Кіцика... Турнепсового Зайченятки, чи як його там... Такий лемент здійняли! «1+1» обіцяло приїхати... Чи Google Earth...

– У того бізнесмена виробництво мармурового м'яса... Немає там доярок. Там запліднювачки. Вони мамонтів яловичини розводять. На Деснянських пампасах м'ясце нагулюють. На Європу. На альпійських луках їм тісно... Бізнес! Реклама, мас-медія... піарія... У того олігохряка все брехня – о, це і є правда!

– Так вони ж так переконливо верещали. Ледве вирвались... Їх налякало вусмерть те створіння у Русалчиній заводі.

– Від кого вирвались? І хто кого хватав?!

– Так алігатор їх і хватонув! Начебто... Я його розумію, – головбух грайливо підморгнув, – одну, принаймні, варто було б лапонути!!..

– Та то, може, тинейджери жирують! Пам'ятаєш, як пришелепуватий Юрко насів на бабу Мотрю у бадиллі! Я, каже, думав, що то Валька! Правда, вона була в парео своєї невістки Вальки... накидка така напівпрозора, стимулююча... інтригуюча...

Та баба Мотря теж гарна штучка... Ох, я його, дебіла, добре розумію...

У двері загупали. Головбух сховав склянку з чаєм – від гріха подалі, на коньяк схоже... Зайшов чоловік, той, із ноутбуком, вилами та аквалангом на березі. Це був новий вчитель місцевої школи. Історик з цікавою репутацією. Його виперли із Глухівського вузу. «Постраждав за правду». Як гоголівський Чичиков! Розумний, аж страшно! І підозрілий – за горілкою не пійманий. З дівками теж непримітний. До зрілих баб байдужий. Загадка!

– Я знайшов розгадку! – заявив чолов'яга з порогу. – Там зоряна брама, портал для прибульців. На вогняній ступі із чорної діри виринають. Медитують перед брамою і телепортують. Головне – первісний хаос прорвати, матерію простору, потрапити в інший вимір, в альтернативний простір. Чи антисвіт. Ви що, про теорію кротовин, переходів в інші світи не читали? Через прохідну зоряної брами ядерні ракети відправляють порталом. Людство регресує, вдосконалює і самовдосконалюється, створюючи унікальні знаряддя вбивства і самознищення. Розумне ж життя на планеті! Оце прогрес! Яюсь крокодила випустити – то як два пальці об асфальт! Але для відкриття порталу в паралельний всесвіт, щоб підібрати ключ в альтернативний вимір, простір і час, треба мати активний розум. Допоможуть галюциногенні гриби... Ну, для психоделіки, астральної проєкції...

– Розум можна ленивий. Думаю, достатньо галюциногенних грибів, – зауважив голова.

Але смілива теорія шкраба-початківця (шкільного робітника) несподівано одержала підтримку. Як виявилось, у дверях давненько стояв і слухав Алесь, місцевий житель. Його так називали, бо він у молодості любив до болю слухати пісні про Олесю (з репертуару геніальних «Піснярів», «Сябрів» та ін.). Діставав односельців, дачників і рибалок, крутив пісню через звукові колонки, крадені з прилуцького клубу і вдень, і ввечері... І на світанку та «Олесю» звучала. На відміну від шкраба, він поводив себе адекватно: ходили чутки, що хтось його таки десь бачив навіть тверезим! Ну,

майже... Також, але вже рідше, Алеся не чіплявся до жінок. Так от він сказав:

– Я за ними давно вже спостерігаю. Лежу і бачу – виходять з порталу і чимчикують... Вербечкою. У вікно заглядають... Якись панцерники, бронтозаври, королівські ящери-тиранорекси... Птеродактилі... – мова Алесі була з перебоями, мов розхвицяний двигун трактора при спробі його завести зимового ранку.

– Ти про що?

– А тепер вони алігатора сюди призвали... Через портал...

– Він що, на задні лапи здійнявся і зазирнув тобі в очі? – вишкірився голова.

– Чого б це?

– А як же ти його у вікні побачив? Ти ж на ліжку, втомлений!

– А, жартуєте... Тут не до сміху! Я ж піднявся. Бачу – ідуть!

Вертаються у свою епоху. А за ними і сусідський підсвинок ув'язався: «Підманули Борьку, забрали з собою...», на прохідну, у чорну браму-дірку, « Ой, ти Борька – Борька-неборака, далі від корита повели хлопака...», – завив голосом Мулявіна, підтанцювуючи Алеся. Запахло сивухою...

***

«Що воно за чудасія???» – голові сільради дошкуляли докори сумління і певні здогадки. Його підспудно турбував власний грішок – а чи не розпатякала та фельдшериця про його шуро-амурні підступи до неї? Це ж таки до неї він підкрався там, на Дальній стариці Десни. Вона купалась... Тоді (чи до, а чи після?) і відбулось його вкрай невдале її схиляння... у вівторок, та і в середу теж... Правду сказати, останнім часом він частенько був не досить твердим у своїх намірах... Задля приколу він одягнув маску крокодила Гени, що припадала пилом на шафі уже років сім, відколи його старший син від останнього шлюбу дебютував на новорічному святі у цій масці і мав певний успіх. Дітвора була у захваті, перелякана вусмерть! Талановитий хлопчик так доповнив ту маску фрагментами з фільмів жахів – іклами вампірів, лупатими баньками тощо... Молоденька, незаймана вчителька початкових класів довго потім ще відвідувала

сеанси заспокійливої психотерапії та індивідуального навчання, після того, як малюк «піднирнув» до неї, коли вона виконувала пісню Снігурки. А Дід Мороз заточився на електронне піаніно, яке видало такий звуковий пасаж, що дикий Тарзан (роль якого виконував завгосп) потім тремтів у своєму загашнику, клацаючи зубами об гранчак з майже прозорою рідиною. Цнотлива вчителька ще довго ходила по ворожках та на процедури до психоаналітика-гастролера. Допомогло – завагітніла, а гіпнотизера як вітром здуло! Досвідченому терапевту ще не вистачало перед самісінькою пенсією ускочить у таку халепу! Ходять чутки, що він осів десь аж під Ужгородом, уже гомеопатом...

Цей перформенс, себто витівка синочка, і наштовхнув голову сільради виринути з-під лозняка, як біс із табакерки, в образі монстра-крокодила у той момент, коли його фельдшериця замріяно-грайливо позіхала, заходячи в зелену воду негліже з протилежного берега в образі німфи, готова до знайомства... «Які світи я міг би відкрити цій дурепі! З моїми багатими духовними скріпами!» Схотілося оголити душу, поділитись досвідом і фантазіями. Хіба міг він подумати, що його прикольна витівка призведе до таких наслідків: поліція, канал «Природа»... Чого було так верещати? Наче крокодила ніколи не бачила! Ще ці примати зі своїм Гіршим Скопусом... Та біс із нею, з тією маскою! Щось тут не так... Як бути з відеосюжетом, який представила дільничному поліцейському ота парочка приїжджих придурків, що усамітнилися на Губиному болоті? Він же пірнув під фельдшерицю на Дальній стариці! Що воно за чудасія?.. Той крокодил мігрує, чи що... Чи їх згряя... Яюсь не в'яжеться...». А головне, як все-таки підкотитись до «порядної» фельдшериці? Крокодила вона злякалась! Морозиться... Він же чудово розумів, що порядна жінка – це цілий скарб, бо ніхто його не шукав!..

Глава III

Пухирчаста морда. Кузьма Сліпенький – твар соціальна. Скромний внесок Кузі до ентропії Всесвіту. Від буддизму до крокодилізму. «Глумливий Пупсо».

– Слухай, – звернувся голова до головбуха, – а може, то жаби? Чотири, по кутах прямокутника, між лататтям? От вам ніздрі і очі крокодила...

– Та тут скоріш якась покоцана, бугриста пірамідальна трапеція! Глянь, яке страховисько!

Голова обімлів: на екрані з води на нього пливла пухирчаста морда! Точно, крокодил! Гребінчастий...

– І це не монтаж-фотошоп. Обласні спеці ГУРУ підтвердили! Вони не виключають диверсію воєнного характеру! Закинули для паніки...

– А той пуцвірінь, мужик приїжджий, що приніс відеоролик, це той, що пристроївся помічником-консультантом депутата у Ховмах?

– Та ні, це той, що ходив біля коней у кібуці близ Хайфи, допоки не вигнали копняками, начистивши пику! Він тут кинув якір... осів на батьківщині...

– А з ним місцева шльондра, що закрутила роман з ліловим негром у Ганновері?! Це вона привезла того чорного аспіда знайомити з мамою, і це призвело маму до інсульту? А татко її і до того був блаженним...

– Та ні, це та, що вісім років була учителькою в Прилуках, в ліцеї шляхетних дівчат, а нині приводить психіку до рівноваги тут, на бойні яловичини! Вже майже відновилась...

– А Кузьма Сліпенький що укоїв! Замурував себе у клітці під гаражем діда Коча: "Я, каже, твар соціальна, але миролюбна і хочу бачити крокодила за ґратами!". А в руках якийсь дрин, обрубок потрощений... оберіг язичницький від хреста Сварога чи шмат прядки Мокоші, якою вона суче нитку життя... Неначе люди подуріли за тим крокодиллом...

– Це той Сліпенький, що на день Нептуна – пам'ятаєш, студенти влаштували в Ядутському таборі? – тягав на собі дитячу ванночку, обліплена лататтям і заглядав під Мальвіну? В зубах лілея, з Червоної книги! Казав, що він весела і досвідчена черепаха Тортіла...

– Та ні, то Жора Глухенький, їх часто плутають! Прізвища у них симетричні! А Кузя Сліпенький – це той, що недавно вернувся із столиці на попелище пращурів і теж "суче нитку життя"... Навмання. Підкрадається до істинної, слов'янської віри предків: Даждьбога, Перуна, Сварога. Тягнеться до самої Мокоші, кує оберіг від крокодила. Сектант! Здоров'я душі таке ж крихке, як і здоров'я тіла. Легко захворіти. Для чогось кліть із Коучем зварили... Хату ледве не спалили... Ще, кажуть, Кузя з Коучем генерала якогось зарубали..

І дійсно, серед божевільного гармидеру під час пожежі на обійсті діда Коуча, на питання командира пожежного загону: «Якого ти х... хріна заліз у клітку?», Кузя видав загадкову фразу: «Це моя фортеця проти хаосу життя». І додав: «Такий мій скромний внесок у вічний безлад світу. А, точніше, це провокація, подразнення ентропії Всесвіту – термодинамічної системи, відкритої з усіх боків для контакту. Спроба згладження пульсацій цієї розгойданої системи».

Тут необхідна характеристика нового персонажу повісті. Кузя змалку мав живий, мов ртуть, мозок і таку ж емоційність. У 42 роки (критичні для чоловіка!) цей живчик мав гарний доробок для докторської дисертації, а докторська – це вам не любительська! Кузя вів непрозоре життя і зазнав повного краху. Добрався до чорної смуги. Йому б стрибнути вліво, чи вправо, розвернутись круто на дев'яносто градусів, і рухатися далі вже по білій до упору, але виявилось, що по зебрі життя пішла широка темна смуга – уздовж. Не перескочиш! Все почалося з вулканічної пристрасті. Мав двох коханок. Це щоб не звикати... Обидві дорослі. Одній майже 18, другій ледве 59 років виповнилось: «щоб якось зрозуміти життя, я впадаю з однієї крайності в іншу!». Це були запашні, духмяні пелюстки кохання, аж у росі. Рамси почалися з того, що старша застукала Кузю з молодшою. Під час бурхливого примирення їх вислідила дружина – «для сумнівів не залишалось місця в їхніх

позах!»). Образила обох морально і фізично. Як назло, наскочив батько молодшої, тієї, що сімнадцятий минало. Ох, і здоровий лось! Коли Кузя вийшов із травматології, виявилось, що замки квартири поміняні, а дача продана. На питання: «А де машина?» з вікна Кузиної квартири вишкірилась морда того лося з непристойними жестами. Кузя не на жарт образився, зо дві ночі не спав і в стані афекту зранку начистив пику своєму шефу – старшому науковому співробітникові, котрий у даній колізії був не в темі. Ну, зовсім не причому! Але, між нами кажучи, той козел заслуговував! Зрештою справа таки дійшла до поліції. Голова профспілки заступився, попросив написати пояснювальну записку, покаятись. Кузя відмовився: «Буду я вам у запалі душу кряти... Потрібен час. Справжній аналіз подій – мистецтво, тут необхідна дистанція. Це витримане вино, а не наспіх заброджена брага. Велике бачиться на відстані. Епос народжується на попелищі згарищ, а не на барбікушниці-мангалі. Я ще не готовий! Я належу природі. Власній». Із цієї цитати видно, що Кузя був ще той пройдисвіт! Діагноз: глупота від розуму, або ж безум від ума! Так написав психіатр і направив на експертизу.

Справу ледве владнали. Кузя написав за власним бажанням. Його шеф виявився на диво поміркованим. А терплячі правлять світом! Розумний був шеф-козел перед пенсією! Але викинуло Кузю на узбіччя – суспільство і громадськість, сім'я і доля на утиль гуртом здали. Він коментував: «Баби винуваті! В руках порядної хорошої жінки і мужчина може стати людиною». Він, як мужчина, тобто скотина, нарікав на карму. Насправді всі чудово розуміли, що Кузя «сам себе на смітник викинув, бо дурний! При таких любовних пригодах найменше місце належить коханню!». Не розуміли чужі люди – його туга була безмірна і безкінечна, мов щастя при комунізмі...

Ось так цей маргінал і попросився до діда Коуча на город. Дозволь, каже, землянку викопаю. І повторив: «Я належу природі. Своїй. Головне зло моєї природи – жінки! Щоправда, вони вже відпадають... Але під ранок ще теребонькають, дратують. Мокоша мене нуртує. На схилі життя, на схилі кохання буду жити під землею, харчуватимуся корою і корінням, інколи акридами, як Іван

Хреститель. Слухати буду спів пташок, шелест вітру і плюскіт хвиль Деснянських. Хочу пізнати гармонію, тобто щастя. А щоб стати щасливим треба вміло користуватись тим, що дала дає фортуна». Фортуна послала Кузі діда Коуча, який виділив йому напівзруйновану лазню, фактично хлівець на своєму обійсті. Підсвідомо Коуч розумів, що Кузя для нього був ілюстрацією ось такої мудригелі: справжнє щастя – це знати, наскільки ти міг би бути нещасним! Прогресивним був дідок, на всяк випадок прагнув підтримати месію, потерпілого від фарисеїв!

Будучи грішоводником, не слабшим за Лева Толстого, Кузя, як годиться, доріс до пошуку істини, сенсу життя та інших суєтних дрібниць. А від цих питань рукою подати ревізії віри. Розчепірівся на роздоріжжі: християнство, іслам чи юдаїзм? Куди приткнутись? Без віри страшно. Самотньо йому в хліві. Важко. Іудеї розіп'яли Христа, доброго, балакучого і розумного хлопця, проповідника від Бога, і, кажуть, цілителя. За що?.. Хоча і не без згоди Творця. Якийсь задум, важкий для розуміння. Тому юдейську віру Кузя відкинув одразу. Мусульмани не пройшли кастинг через сухий закон. Щодо перелюбства, то і там, і тут можливе прощення за наявності щирого каяття. Це будь ласка. Підходить: «Каяття мій щонічний ритуал. І щоранковий!». Ну, а як при таких справах без горілки? Володимир, що став згодом Великим князем Київським, любив пустощі з оковитою. Але йому треба було для зміцнення авторитету та об'єднання князівств відійти від язичництва і одружитись із візантійською принцесою Анною, грайливою панянкою. Така була політика! Але за нехриста заміж не можна. А політика, – колишня, та й нинішня – теж грайлива дівка древньої професії, легкого характеру і поведінки, схильна до махлярства і крутійства під серпанком святості, що ніжно накидає сутенер! Володимира схилили до християнства. Так і охрестили слов'ян. Але Кузя потихеньку став давати диферент в бік буддизму.

Однієї глибокої ночі, під час медитації в позі лотос, Кузя вивихнув тазостегновий суглоб і прищемив задній, тобто сідничний нерв. Вмить просвітився, пробудився і прозрів – скрутив дві тугі

дулі²⁶ дуплетом у напрямку Великої і Малої Ведмедиць і перейшов від буддизму до крокодилизму – слизька рептилія вчасно підказала Кузі: «Всі ваші біди від того, що ви забули віру пращурів. Древляни ви, з неголеними мордяками, сармати з хитрими думками!». Кузя увірував у Перуна, Верховного бога, і Мокошу, богиню долі та прісноводних озер і боліт, що наслала алігатора для очищення віри хуторян. Його духовний вакуум заповнив крокодил.

Але з Кузею, – міркував далі голова сільради, – пересічним маргіналом, доктором філософії і, як наслідок, духовно здичавілим неоязичником, якось можна порозумітися. А як бути з тим фото у Телеграмі? На світлині стоїть у лопухах на березі Губиноного болота чолов'яга в чому мати народила, причому фронтально, а до нього тягне руки якась дівуля з вустами, як рятівний круг, складений удвоє, та у спідниці з таким розрізом, що «схотілося і жити, і любити...». І підпис: «Провідна члениця секти трясунів-ексгібіціоністів, Ксеня Лапа, благословляє на заклання Духу Боліт активного члена...».

– Мда..., скільки у нас неочікувано цікавих особистостей! – от як той Телеграм не забанив явну порнуху, того голого активного члена, де їхні цензори?

– А ти звернув увагу на підпис дрібним шрифтом: «Аполон Голокоровицький», картина з колекції Жоржа Помпиду, 19 ст., масло. Вони цю світлину під живопис замаскували! Ще примітка: «За мотивами маловідомого епатажного полотна Гюстава Кюрбе "Глумливий Пупсо", з архіву комуністичної партії Франції...

– Чорти б забрали того прокомуністичного пупса!.. Точно, під мене копають клятї журналюги! Пронюхали, що я був кандидатом у члени КПРС під час строкової служби! Цього ще нам не вистачало!

– Та чорт із ним, з тим голим скуфом! От як ти поясниш оті утробні звуки, що чути було від Русалчиної заводи? Наче з якоїсь

---

²⁶ *Дуля* – давній оберіг та фалічний символ. Спочатку цей жест, що символізував скуплення, мав обценну (табуйовану, непристойну) семантику. У слов'янських культурах використовувався для відлякування нечистої сили.

клоаки Апокаліпсису, прости мене Господи! Мій Цезар до сих пір із буди не вилазить! А сусідська корова вила, мов собака Баскервілів на Дартмурських торф'яних болотах перед Грімпенською трясовиною!

Голова дістав прихований гранчак із міцним чаєм.

– Далеко не проста ситуація... – мовив він. – Зовсім мене заплутало розмаїття характерів! Ну і народ! От як вони сюди ще й крокодила притягли? Його тут не вистачало... А ще той Гриня Предтеча-Короткоствол, чи як його там, воду каламутить... – крякнув голова, проковтнувши чай. То був коньяк...

Глава ІV

Гриня Тригерний. Співпляшники «Під лопушком». Акафіст баби Мотрі. Осиніві кілочки для вовчої ями. Мишоловка для алігатора. Жека Чан – поліський рейнджер.

Гриня Скорострел мав вищу освіту. У нього за плечима був диплом бакалавра факультету електроенергетехніки та автоматики Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Гриня досить часто любив хизувався термінами, пов'язаними з його рідним фахом. Наразі, коли у хуторській громаді розтанули останні сумніви щодо Деснянського алігатора в Русалчиній ковбані, Гриня видавав такі перли:

– Крокодил є тривожним зумером крихкості життя, примхливості долі, тендітності здоров'я і ведучої ролі трагікомічної випадковості. Це *тригер* щастя. Бо людське щастя є не що інше, як нещастя, що скінчилося, або якого вдалося уникнути. Хоч би й випадково! Так, крокодил – це зведений курок, це та щука у ставку, щоб карась не дрімав, щоб ми всі засинали і прокидалися з думкою: які ми щасливі, що сьогодні уникнули зубів долі, себто алігатора, його гнилої пащі, «бо новий лист календаря дорожче всіх валют на світі!» – ось таке видавав Гриня на дозвіллі. Зокрема цитував того, накинутого до нашого болота професора, майже академіка: «Алігатор – це *предтеча* просвітлення і пробудження нашого менталітету!».

Коля Поршень, хуторянський дотепник, навіть перехрестив Гриню Скорострела в Гриню Предтечу Тригерного. Причому термін "тригер" набув серед простого люду якогось медичного, досить неприємного відтінку, бо народ скаже, як зав'яже: «он Гриня Предтеча пішов, тригер комусь поніс!» І тепер, після розливу на трьох запридухи баби Мухи у кафе «Під лопушком», як нарік його той же гострослів Поршень, співпляшники цуралися пити з одного стакан~~а~~ із Предтечою. Ви не повірите, у кожного в кишені була своя припасена мірка! В основному це були пожмакані одноразові склянки. Сам Поршень часто припасовував для розливу сивухи половинку видовбаного під чарку огірка, допоки баба Мотря, город якої межував із колодою у реп'яхах, себто з кафе «Під лопушком», не провела християнську проповідь-акафіст і прикладну роз'яснювальну роботу своїм важким ціпком серед всієї питущої псевдобратії:

– Антихристи, довбоклюї стоєросові, варитись вам вічно в смолі пекельній, не буде вам прощення за кожен огірок украдений і помідор розтоптаний! Висітимуть ваші душі на гаках під ребра в темряві безкінечного відчаю і розкаєння! Німим криком харчати будете, пручатиметесь і вигинатиметесь всі ви, як хробаки на потрійному гачку спінінга діда Коуча, на ляща налаштованого! Благатимете про смерть, та не буде вам цього найвищого блага! Буде вічне підвішення у холодній безмовній порожнечі, виттям грішників сповнене!

Кажуть, після цих прокльонів Петро Скиба з переляку кинув пити, а Петрова кума Полудиха привела свого чоловіка до баби Мотрі на дійове кодування, принесла два лотки яєць і 100 євро, поки що схованих у розлогому ліфі. Євро Мотря не взяла, кодувати відмовилась: «Нема натхнення!». Це була строга жінка, халтурити собі не дозволяла. «Ох і сучка! Їй що, впагло мого Миколу на путь істинний наставити?!» – жалілась потім на кутку Полудиха.

***

Дід Коуч, легендарний місцевий браконьєр, рибалка і мисливець, вийшов на стежку війни з алігатором: «Я цього монстра живим візьму!».

Зауважимо, що слів на вітер він не кидав. Ваня і Коха, наші герої, один раз так з ним побалакали:

- Що це ви, діду, несете?
- А це кілочки осинові, свіжозагострені!
- Нащо вам?
- А для вовчої ями!
- Якої-такої ями?
- А біля мого баштану, синочки. Якась наволоч унадилась

кавуни красти!

Після цього друзі обходили дідові городи десятою дорогою. А лушпиння з-під тих двох пудових смугастих кавунів із ділового баштану, які вони ледве з'їли за півтори доби, таємно закопали у березі, від гріха, тобто від того діда кровожерливого, подалі! І сліди замели...

Ось уже другий день майстрував дід Коуч пастку для крокодила. Ідея була геніально проста: класична мишоловка, але більша. Разів у сто. З міцної арматури. За основу дід взяв ґратчасту надбудову причепа до свого старенького Mercedes-Benz E-Class 1975, яким він у лихі 90-ті роки перевозив нещасних бичків, кабанів, навіть корівок на бійню з усього району. А що було робити, як виживати? Важкі були часи...

Як не дивно, така проста ідея з мишоловкою потерпіла нищівне фіаско. Перші сумніви посіяв сусіда Кузя:

– Не, не спрацює! – задумливо сказав він, пихкаючи духмяним самосадам навколо вже готової пастки. Затвор слабкий. Хвостом задню кришку-дверцята виб'є!

– А давай-но на тобі випробуємо! Заліжай! І тягни за собою мітлу, ну, тобто хвіст!

Сказано – зроблено. Кузя заліз до гігантської мишоловки, затвор із могутньою пружиною так клацнув, що Кузя ледве ноги встиг підібгати – мітла в тріски! Задні дверцята-кришку заклинило. Кузя опинився за ґратами. Ну що ти будеш робити! Дід Коуч спробував зрізати затвор мишоловки електрозваркою. Відбулось коротке замикання, спалахнув дах його гаража-майстерні. Електропроводка не витримала!

Пожежу швидко загасили. Однієї пожежної машини вистачило. Кузю визволили. Дільничний поліції на чотири села, лейтенант Жека Чан, справжнє ім'я Євген Качан, запитав:

– А як ви того алігатора у клітку збирались заганяти? На живця, чи що?

– Існує ймовірність, відмінна від нуля, що крокодил сам залізе в клітку, – глибокодумно мовив дід Коуч.

– Зрозуміло, – почув потилицю Жека Чан. Він уже майже навчився поважати чуже божевілля більше, ніж своє! І почав брати свідчення у баби Мотрі, далекої сусідки, але вона, як годиться, була першою в черзі:

– Я давно знала, що цей антихрист, дід Коуч, на все здатний, а скоріше на найгірше! Йому, що сома монтировкой, що бичка чи сусіда молотом завалить – однаково! Це він того крокодила на живця, себто на Кузю, зібрався взяти. Ізверг! І Генерала він зарубав, душегуб!

Справу вдалось зам'яти. Довелося дідові Коучу відкопати «смертельну» самогонку з-під ґратки для витирання ніг перед вхідними дверима біля своєї садиби. Дід цю горілку в основному ховав від себе – беріг для власних поминок.

На завершення процесу заминання справи лейтенант Жека Чан дав маху. Жадність фраєра згубила. Ну, майже... Коли заводили з «товчка» його старенького Ford Sierra, Жека не втримався і тихцем вкинув у багажник повний ящик огірків, ніжинського відбірного формату, що виставила біля свого двору баба Мотря на продажу, а сама задрімала у затінку. Начебто...

– А, так ось хто воно до моїх гурочків ласий! Та тут ціла шайка зрослась! Перевертні в погонах! Злодюги! Алкоголіки! Я цьому спруту щупальця обрубав, – лементувала бабця, розмахуючи сапкою, – бач, а я на Гриню Предтечу грішила! А він і ні при чому, хоча і з тригером, бідолага...

Глава V

Бог один. Провайдерів багато.

Logline гл. V

Ксеня Лапа – кримінальна психологиня. На сцену виповзає покруч. Філософські пригоди язичника Кузі. Фонограма статевого гону. Звір Апокаліпсису від баби Мотрі. Конотопська відьма до Грині Предтечі Тригерного.

Ледве втік тоді від баби Мотрі Жека Чан. Але його пригоди не скінчилися. При виїзді з хутора його гальмонули – попросили врятувати самогубця. Якийсь приبلуда-браконьєр, котрий чомусь ні сном ні духом про таку звичайну річ, як алігатор на хуторі, поліз у воду ставити сітки на рибу в чому мати народила, щоб потім все сухе одягнути. А тут люди здійняли лемент: «Найвищий Бога дар, життя своє поніс у пащу крокодила!». Вони ж то думали, що він вибрав такий дикий спосіб самогубства – зуби алігатора! Покликали на допомогу, зупинили іномарку. Вискочив наш дільничний, воловицький рейнджер Жека Чан, у поліцейській формі. До речі, він возив із собою якусь дівку з підозріло розкішними формами. І вона одразу почала горлати у мікрофон, через гучномовець, до того самогубця: «Говорить Ксеня Лапа, кримінальний психолог. Розумію, наразі у вас перитоніт в мізках і зубний біль у серці. Але все на світі тимчасово. Життя прекрасне, гляньте на мої стрункі ноги. Я вся, як вершкове тістечко – зовні. І не тільки! Даю одразу... порятунок. Хутко на берег! Тебе я вирву з полону пам'яті злої». Це й справді була психологиня, на стажуванні при районній поліцейській дільниці. Жека був її наставником-куратором. Вона апробувати власні, новаторські, методи профілактики суїциду. У багажнику їхньої автівки був подвійний надувний каремат і пухнастий плед.

– Га? Та що таке? Чого вам треба? – оторопіло белькотів, прикриваючи листком латаття біблейське місце під черевцем голий пупсик. – Де Коля, рибнадзор, я ж йому звечора 12 кг лящів підкинув... І одного сомика! Він же обіцяв: мене ніхто не

займатиме... Забирайте, блть, нхй, ятері, сітки-плутанки та відпустіть!

***

А на ранок навколишні села уже гомоніли інше... Баба Мотря перезавантажилась.

Виявилось: крокодил не тварина, а перевертень! У повний місяць він скидає людську подобу й виповзає на полювання. Інколи затримується і на ранок. Буває, і на день. Це може бути сусіда, або приїжджий рибалка. Може, це Гриня Предтеча? Та хоч і Баба Мотря, що ховається за набожністю! Їй і повного місяця не треба, вона й так скажена! А що, дуже логічно! Так, крокодиляче обличчя, а особливо душа монстра інколи притаманні всім! Але, хто б не був перевертнем, за певних умов він знову наче людина: посміхається, тисне руку, наливає горілку в чарку-огірок тощо! Найстрашніше не те, що звір чатує в болоті, а те, що він сидить поруч за одним столом і сипле жартами про перевтілення нещасних, можливо, зовсім і невинних особин.

Інформація про перевертня виходила від Кузі Сліпенького, який зовсім схибнувся в бік слов'янського язичництва. Точніше – ноги цієї плітки тяглись від баби Мотрі, якій вдалося підслухати, ну, зовсім випадково, таку розмову, точніше монолог діда Коуча про свого сусіда Кузю:

– Він спочатку мене запідозрив, – розповідав тихенько дід Коуч комусь по телефону, – а далі ще гірше, геть зовсім очманів, я каже, знаю, хто це! А самого корчами зводить, лихоманить... Перевертень – це я сам, Кузя Сліпенький. Так, каже, не просто було здогадатись. Я ж несвідомо перевертаюсь. А потім нічого не пригадую... А на ранок клешні, тобто ноги мої, у рясці... У волоссі п'явки. Це мене Мокоша нуртує... явилась мені ця богиня, заступниця дівчат збезчещених, першого разу в білій сорочці та плахті, вдруге – гола-голісінька, зі слідами уколів від веретен. Будеш, каже, ти свою вину спокутувати у личині крокодила – це тобі за Таньку скривджену, аж поки не здохнеш! Свят-свят! Яка Танька? І гадки не маю! Ніяких Таньок у мене і в помині не було! Навіть і в

подумках не вожделів! Я давно підозрював: ох і плутанини у тих божих гріховних архівах! Ну, недавно задивився я, як Танька Півтанка педалі накручує на велосипеді кудись у берег, ну, подивувався на витривалість китайської велотехніки... Так що, тепер мені до скону покручем-крокодилем повзати? Та ще й того не усвідомлюючи! – ось таке шепотів дід Коуч про Кузю.

– Він мене благає – продовжував Коуч, – примикай ланцюгом до батареї, щоб коли я на крокодила обернусь, до болота не поповз! Може воно якось і попустить! Що робити, отака напасть! Важко відмовити – жити треба так, щоб іншим, особливо близьким, було добре від того, що ти живеш. – Коуч був у роздумах, шукав поради у когось в телефоні. – Воно, конешно, тварини чесніші за людей. А тут ближній же аж на крокодила обертається! Якось страшноувато...

– Ага, так он воно що! Святі угодники! Сусіди вже алігаторами робляться! – баба Мотря, що все це уважно чула, гарячково аналізувала моторошну інформацію. Вона давно вже не мирила з Коучем, ще з тих пір, як зник безслідно її зозулястий півень, красень, цар-птиця, якою милувався увесь куток – Генералом звали. Баба Мотря була майже певна – Коуч пустив того Генерала на холодець. Голову одрубав... І про всяк випадок прийшла опівночі, на молодика, натикати йому під поріг голок іржавих, заговорених. Поробила! А що, всі так роблять... Отоді і підслухала про перевертня.

***

У своїй бані, або, як тепер кажуть, сауні, лежав прикутий до півторатонної чавунної пічки Кузя. Він сам себе і примкнув. Важкий ланцюг, у Сірка позичений, навколо пояса – і на замок! "Дурний я був, Коучу відкрився! Зайвий свідок, легко обійтися! Перекинувсь на крокодила, я ж ніяк ключик не вставляю, не відв'язуюсь! Куди мені, з такими клешнями, кігтями... Як це я не здогадався одразу! Гарна мисля приходить опосля!

***

А напередодні, близько опівночі, зробив свій внесок у розвиток справи про крокодила Алеся. Це той чудік, що розважав замолоду

хуторян піснями «Піснярів» через підсилювач. За великі гроші він придбав у провідного квазінейроембріолога, професора Лузаповича з Хайфи, запис звуків, що видає жируючий самець-крокодил під час шлюбного гону. До справи він залучив діда Коуча. Ідея була проста, як мишоловка: «Вночі запускаємо фонограму. Наш, можна сказати, домашній крокодил, чує чужака і впливає на розбірки. Ми сидимо в засідці. Ти, дід Коуч, його вбиваєш зі свого козацького мушкета. Тільки кулю треба відлиту з хреста. Я знаю, тобі дід Марко у спадщину залишив. Срібна куля – традиція для перевертнів. Потім штрикаєм осиновим кілком! Цілити треба в око. І кулею, і кілком. Шкіру не псувати! Я вже викройки для високих жіночих чобіток з Інтернету виписав!».

Приступили до реалізації. Але як тільки зазвучали перші такти тієї сатанинської какофонії, ця ідея теж потерпіла фіаско. Невідомо в якій студії зробили запис тому пройдисвіту, професорові Лузаповичу, але звуки були натуральні: немовби мікрофон підвісили над відхожим напрямком стійбища диких вікінгів, до якого встигли-таки добігти з півдесятка воїнів, що обжерлися недосмаженим веприком. Обсценні були звуки, непристойні, табуйовані, але аж занадто вже природні! Вочевидь при записі була задіяна жива масовка, унікальні каскадери, нагодовані і треновані спеціально. Синтезаторові і штучному інтелекту таке не під силу! Від цих звуків загавкали не тільки собаки на лежанках, а й свині у хлівax! Затявкали лиси, замакали кози, замукали корови... Отаке жахіття покотилося над Зачарованою Десною! Коли ближні пси і їхня компанія зморено затихали, до них долинало тваринне відлуння з дальніх хуторі – і все починалося знову... Цей шарварок, лемент і гармидер вщух лише тоді, коли Алеся, якому стало раптом зле, вимкнув свою клоачну симфонію.

Він очманіло закинув потужну, 500-ватну звукову колонку, підсилювач і акумулятор у тачку і прожогом покотив свій скарб додому, немовби працелюбний Наф-Наф. Ох, і незлими ж словами він згадував професора Лузаповича з Хайфи, того придурка-нейроолігофрена! Майже академіка...

А дід Коуч так і не прийшов на цю акцію. Він дрімав на дивані з півкілограмовим срібним хрестом в руках: «Що я, дурний в лопухах лежати? Які срібні кулі? Не буде полювання: крокодил, себто Кузя, лежить же прикутий!»

***

– Почалося! Явився спаситель! – баба Мотря пустила сльозу, почувши первісноутробні звуки. Вона біла поклони, стоячи навколішки перед іконами у білій нічній сорочці. – А, падли невіруючі! Діждалися! З усіма розберуться! Таки достукалась я до Всевишнього! Призвали Звіра Апокаліпсису із трясовини невігластва, з клоаки інтернету! Догралися, блогери-акаунтисти-адвентисти проклятого дня! Підписники і лайкуни занюхані! Це ще не все – не сьогодні-завтра полізуть гієни огненні з боліт Поліських! І всіх зжеруть, хто Бога забув! Ликуйте, дурисвіти, – явився Крокодил-спаситель! Од скверни очистить! Докотились! На самокатах вже злягаються! Повстромляли язики один одному! Я їм – ви хоч за паркан сховайтесь! Так вони мені кукурудзу витоптали! І ще той придурок з фотоапаратом: ці круги на полі, каже, геогліфи, від зорельота гуманоїдів! В крайньому разі, каже – диявол-косарь походив. Так, ту малолетку-кобилу точно диявол на шию мого погрібця сподвиг, ледь мені його не завалила зі своїм бісівським самокатом! Спідничка дригом: матір Божа – а споднего на ній нема! От страмницюга! А вона: «Тю на вас, тітко, все є, то ваша дурна фантазія вам щось таке підказує... замальовує...».

Святі угодники, рятуйте мене від таких підказок-замальовок... Хіба ж у таких прикидах ми діували? Як ми червоніли і ховали очі, коли дорослі дівулі починали сороміцькі танці-співи з виском і задиранням спідниць:

Прийшов кум до куми:

дай мені яндули!

Кума ногу підняла:

ось тобі яндула!!!

Тітка Мотря піднялася з колін, заклично верескнула, руки в боки – і спробувала грайливо стрибнути, але зойкнула і скрутилась, схопившись за попереk, аж смартфон покотився і кавкнув...

Тут у двері бабиної хатини хтось несамовито загрюкав:

– Рятуйте, тітонько!

– Кого це чорти принесли з таким гучним супроводом? До вбиральні, чи що?.. – Мотря про всяк випадок заткнула дихальні шляхи хустиною.

Це до неї добивався наш добре знайомий Гриня Предтеча з колосальним дистресом. Цієї ночі він знову приліг у траві під яблунею, навіть не дотягнувши до ліжка. Почувши звуки непристойного натурального походження з берега, Предтеча спросоння, в хмільному дурмані рвонув за порятунком до баби Мотрі:

– До мене знов Конотопська відьма! Відчитайте мене молитвами, ця відьмака випорожнилась, вочевидь, на ходу... я чув! І скинула з ліжка! Я ледве вирвався! Поглумитись наді мною хоче... зі збоченням, в натурі!

Баба Мотря відчитала блаженного.

Глава VI

Мозаїка, чи скоріш колоритні пазли місцевого ландшафту, флори і фауни. Пейзажна аромотерапія. Штучний інтелект від «постраждалого за правду».

Вечірнє сонце ніжно лягає на тихе плесо стариці Десни. Не поспішаючи, воно нахиляє до темнозеленої води гаряче помаранчеве обличчя. Шурхотить очерет, кожен рослина лащить до слабкого вітру, що легенько колихає пташок на стеблах. М'який, розмитий шепіт, древній ритм життя, що нагадує: життя і літо триває, пульсує його теплий подих.

Птахи і шурхіт очерету творять музику вечора.

Стариця, затінена верболозом, відблискує золотим світлом на дзеркалі води. Тіні й світло танцюють у круговерті від викидів рибин. Колись зелено-блакитне небо набуває барв, наче художник на

палітрі: рожеві мазки, ніжно-оранжеві переливи, фіолетові тіні хмарок. Вони розпливаються над обрієм, немов останній еклер сонця перед темрявою.

Аж поки саме сонце торкається краю горизонту. Прощальний промінь стає червоно-вогненним, потім зникає. І одночасно з ним – спів птахів стихає, вітер слабшає, очерет тане у тіні. Повітря вже не гаряче, а тепле й лагідне: вітер несе солодку прохолоду після дня, наповнену трав'яним запахом й ароматом залитих сонцем квітів.

Літо на Десні (і взагалі на Поліссі та в Лісостепу) багате на дикі трави. Польова м'ята освіжає, заспокоює; легкий лимонний аромат меліси знімає напругу; шавлія теж тонізує; звіробій намагається вгамувати депресію; теплий, солодкуватий аромат материнки гарно підходить для релаксу; чебрець – стимулює, зміцнює імунітет. Полин – то взагалі рослина із загадковими наркотичними властивостями: навіює думки про кохання, гіркі і солодкі, при цьому відлякує гризунів і комах, його стебла можна стромляти у віник для підлоги чи стелі, додавши ромашку для розслаблення ніжним ароматом. Але заснути важко: лізуть мрії про любов, палку і незрадливу!

Конюшина трохи заспокоює легким солодкуватим запахом, а липовий цвіт, іван-чай – медовим ароматом. Квіти акації взагалі пахнуть фантастично-феєрично, не гірше за жасмин, лаванду (вона ж шалфей!). Від них тримайся далі, допоки нюх не втратив! Зовсім тікає тітонька Дрьома і дядечко Сон! Вільха має терпкуваті ноти. Ялівець знезаражує повітря, має бальзамічний, очищаючий ефект. Пижмо – яскравий камфорний аромат. Кропива зі свіжим ароматом дощу, стимулює лібідо, якщо відшмагати дозрілими стеблами місцину між попереком і зворотнім боком колінок...

Поціновувачі аромотерапії часто роблять запашні букети, які сушать або підвішують у хаті чи на верандах, щоб відлякувати комах і наповнювати простір приємними пахощами. Цю аромосимфонію можна порівняти хіба що з музичною. Скажімо «Море», «Місячне сяйво» Дебюссі чи Дев'ята симфонія Людвіга та Івана Бетховених... Так, дія цих симфоній на вразливий організм поета, широковідомого у вузьких колах, фантастична. Емоції зашкалюють. Шалені, аж

скажені: «схотілося і жити і любити, все на світі – жага моя...»²⁷. Ця музика підкреслює, що щастя залежить від того, наскільки ти вмієш радіти конику-стрибунцю, птаху-хмаринці, квітці-росинці та іншій дрібниці. Одержувати насолоду від того, що робиш – наприклад, милуєшся серпневим зорепадом чи плюскотом хвиль...

Якщо ти хоч раз у житті впіймав шуку, варив юшку і чув тужливий крик гусей, тебе важко загнати до кам'яних джунглів міста. Хто бачив, як сідають барвисті бабки-стрекози на строкатий поплавок вудки, налаштованої на могутнього лина, хто хоч раз засинав під зорями у свіжому сіні, зморений ароматом вищеперерахованих трав, того вже вічно тягнутиме на природу! Нудно йому в офісі! Безсистемний з тебе менеджер, ніякий...

Цей ліричний відступ підкреслює трагікомічну тимчасовість соціальної тварини – людини. Особливо митця.

А тут ще на плесі Русалчиної ковбані піднімається, розсовуючи латаття, мов субмарина, масивна голова бурого гребінчастого крокодила – зголоднів, пора на полювання. На душу лягає зажура, темна, мов переспіла ожина, точніше, душу жах хапає за горло клешнями, моторошний, тваринний... Крокодил – виверт підсвідомості з темного боку долі. Карма, що стукає по тім'ячку, нагадуючи про закономірну і страшну невідворотність згортання життя і наближення порталу-брами-межі з чорною завісою. Клятий крокодил підкреслює крихкість людини, її залежність від примх чогось непізнаного, слизького, холодного... З придонних глибин свідомості піднімаються водні та земноводні химери, ілюструючи безпорадність жалюгідних потуг мислячої істоти гаслом: «Цей світ змінити неможливо!». Так, все поросте травною забуття, тверда поглине глина кістки та ікла крокодила, а сум-зажура буде вічно жити, підживлений тривогами новими... Той сум собі поживу завше знайде, зневірою наповнену і жахом, у сумніви загорнену дбайливо..., чорти її забрали, ту поживу!..

Ніжитись у теплих хвилях життя і озера перехотілось...

---

²⁷ «Сон-любов», Поезія і проза, том 1, Леонід Кнорозок.

***

– А я вам кажу: крокодила створив штучний інтелект. Це білково-плазмований, так би мовити, рептилія-гомункулус, тобто зародок, тільки не чоловічка, а крокодильчика. Підріс уже... Він збісився. Точніш, вони вийшли з-під контролю. Хто? І інтелект, і крокодил. Основна ознака високого, сильного інтелекту – схильність до божевілля. Домінуючий стиль, ознака високого IQ – безум. Бувають просвітлення. Чи є винятки? Категоричне "Ні!!" Божевілля – обов'язкова умова! Геніальність – це хрест. Ноша до кінця. В мізках клацають канали зіпсованого оптоволоконного ТВ чи соціальні смуги Інтернету. Свистопляска ідей, сформована хаосом...»

Це уривок монологу історика з цікавою репутацією, шкраба, «постраждалого за правду» в Глухівському коледжі...

Глава VII

План-проспект наукового дослідження від мастистого примата. Крокодил і людяність. Чванство, гонор, марнославство – індикатор національного здоров'я. Виживає слизькіший. Крінжовий хайп: «А чи все ти зробив, землянин???».

– А зараз послухай, що вискочило у блозі того примату. Зачитую:

Анотація наукового дослідження «Алігатор – предтеча пробудження і просвітлення».

Вступ містить обґрунтування актуальності проблеми дослідження, розкриватиме її об'єкт, предмет, основну мету і завдання. Викладено наукову новизну, теоретичне і практичне значення роботи, наведено відомості про особистий внесок автора, апробацію результатів дослідження та публікації за темою дослідження.

*Методологічною основою розв'язання поставлених у дослідженні завдань є методи **теоретичного рівня**:*

- *методи системного аналізу і синтезу;*
- *метод узагальнення даних;*
- *методи порівняння і класифікації;*

- *метод моделювання.*

Емпіричного рівня:

- *метод хімічного, фізичного та технічного експерименту;*
- *методи статистичної обробки експериментальних даних;*
- *статистичні таблиці;*
- *графіки;*
- *статичні та динамічні діаграми;*
- *фонограми;*
- *голограми;*
- *фрагменти кінофільму «Крокодил Данді»;*
- *вироби зі шкіри об'єкту дослідження: браслети, підтяжки, черевики, дамські сумочки, вуздечки-нарильники для теличок, кобилок та жеребців у комплекті із садомазо-батогами, канчуками, арапниками тощо...*

– Тю! Що за ахінея! Які батогі, які арапники?.. Пресвята Богородице, про що мова? Він же ні разу не те, що до крокодила, навіть до води не підходив!

– Та ти слухай далі:

Вірогідність результатів планується забезпечити відповідністю методів дослідження меті та завданням, апробацією основних положень дослідження, обговоренням результатів дослідження на наукових семінарах і конференціях, створенні діючих моделей об'єктів дослідження усіх типів: від цифрових до аналогових, від голографічних до нейробіологічних.

Теоретичне значення дослідження полягає у розвитку теорії еволюції, біології, зоології, соціології, ергономіки, психології і генетики родини крокодилячих та психіатрії менталітету .

Актуальність теми визначається:

*потребою вивчення українських крокодилів;
недостатньо глибоким аналізом порівняння нільських та інших видів крокодилів із деснянськими;*

досить поверховим вивченням активного впливу статево зрілого алігатора на менталітет хутора Гола Коровиця;

повною відсутністю гендерної характеристики родини крокодилячих;

Вищезазначене дає підстави вважати, що дане дослідження є важливим і актуальним, як у практичному, так і в теоретичному плані.

Але найбільша цінність наукової роботи – практичні рекомендації пересічним жителям Голої Коровиці та заїжджим зівакам, зокрема:

1. Якщо ви здивились на теличку і за вами погнався оскажений бугай, то сміливо стрибайте в озеро. Бугай туди не полізе: він не дружить з крокодилами!

2. Якщо вас вже хапнув крокодил і почав крутити (так він втихомирює здобич!) – не прчайтесь, намагайтеся крутитись швидше за нього, в тому ж напрямі. Щоб запаморочився. Мусить відпустити – хоч би одну ногу! Тут автор перегукується з поліським етносом, обґрунтовуючи прислів'я: хочеш жити – вмій крутитись! Особливо вражає його глибинний аналіз людської ниці замученої природи: оточенню глибоко начхати на ваші проблеми, їм лише цікаво, як ви викрутитесь!

3. Коли вже вас затягнув у своє лігвище цей монстр і відклав трапезу, бо він любить м'ясе з душком!, коли ви вже побачили привітне світло в кінці тунелю-нори та почули щире запрошення доброзичливого голосу, з відтінками гумору, що кличе йти до нього – цур йому! Вам рано блаженно розслаблятися! Зась! Рачкуйте назад! Збережіть себе для подальших радощів! Ваші спостереження будуть неоціннімі для науки!

4. Важко втримати крокодила за хвіст. Але ще важче буде, як відпустиш!

5. Якщо крокодил показує зуби, це не завжди означає посмішку. Не поспішайте шкіритись у відповідь – хіба що тікати вже пізно.

6. Автор не обмежується теорією, він дає конкретні дієві, чітко сформульовані новітні пропозиції:

1. Разом із органами місцевого самоврядування підняти питання щодо внесення Голокоровицького крокодила до переліку місць тимчасового проживання крокодилів в Чернігівській області відповідно до «Порядку функціонування місць тимчасового проживання тварин з Червоної книги», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 01.09.20... року № 1;

2. Опрацювати спільно з міжнародними та національними благодійними організаціями питання щодо забезпечення крокодила продуктовими наборами та належними умовами для проживання.

3. Залучити для регулювання популяції поліських алігаторів одного-двох моцних ягуарів з нетрів Французької Гвіани, натасканих на амазонських кайманів.

4. Вивчити питання про виділення фінансів для реалізації комплексної науково-практичної теми «Схиляння місцевого крокодила до вегетаріанства», зокрема розробити методи переведення алігатора до класу трав'яїдних шляхом систематичного харчування піцою на основі трюфелів і сирів типу Брі, Камамбер, Горгонзола, Дор Блю, Пармезан та Грюєр, приправлених коньяками Hennessy, Rémy Martin, Courvoisier та Martell тощо.

Слід відзначити, що автор наукового дослідження не цурається і гострих придонних морально-філософських проблем. Ось вам кілька тез:

- крокодил починається з тебе;
- алігатор – маркер людяності;
- чванство-гонор-марнославство – аперитив для хижака;
- рептилія – індикатор національного здоров'я;
- не слід себе дурити – виживає не сильніший, а слизькіший.

Не боїться автор розставляти й історико-політичні акценти:

зслаб ваш ентузіазм, холуї – вам би Сталіна! Ви для цього крокодила Десняно-Амурський канал прорили б і своїми кістками укріпили! Для поєднання з братнім народом...

– Досить! Та він знущається над простим людом! Ох і свистопляс! Але як красиво плете і нанизує маячню сивої кобили на

чушь собачу! Пісня, поема! Цей примат заслуговує Скопуса із найкращим із Гірших індексів... Ох і брехло! Воістину – профанація та містифікація є рушійною силою науки, основою успіху цих гіршеців. Акт їхньої самореалізації та визнання. Але яке блискуче розмаїття логіки! Гнучка, навіть текуча діарея слів!

– Та це ще квіточки... Увага, ти послухай його висновок:

Кожен житель планети Земля повинен спитати себе: «Що я зробив для того, щоб у деякому окремо взятому болоті, норі-бункері не зародився алігатор і не почав цинічно сіяти смерть серед спільноти, повністю ігноруючи крайню стурбованість і гострі протести РАДБЕЗу-ООНу тощо?..»

– Ого! Цей алігатор проковтне мільйони не гривень, а доларів, вихолостить всю наукову скарбницю! Який крінжовий хайп! Велич аж пригнічує – злітає капелюх! Монументальна мотивація! Який флюгеризм! Ніс по вітру! Цей компіляторний кон'юнктурник далеко не простий! Яке глибоке занурення, політична чуйка... Тут уже не Скопус, тут на Нобеля тягне! Воістину, коріння науки гірке, ягідки-дивіденди солодкі... Яка мертва хватка дотацій і субвенцій у цього примата! Як у пітбуля-вбивці... Та йому цього алігатора провидіння послало!

Глава VIII

*Розкриття інтриги, бо затягує
прекрасна катастрофа*

– Алло, Петровичу! Тягни до мерії крокодила! Як немає? А на чому ми нарізку розкладали у твоєму музеї в залі «Базиліка бабуїна», коли на пенсію тебе проводжали, уже втретє?.. Ну, вчетверте... То амазонський кайман? Один х... хрін! Хутко витягуй, я вже муніципальну варту на двох джипах вислав! Не твое собаче діло! Без питань! Даєш крокодила в міську раду! Тут журналюги з Юнеско фотосесію просять! Ну, з тим кайманом із Нагої Кобилиці, Босої Ослиці чи Мокрої Воловиці,.. Ну й круті хутори у вас!

***

– Так, мер слухає! А, це ти, Петрович.. Ну, де той крокодил? Яка половина? Що значить більша? Нах... нахріна порізали? Хто давав команду, я наказував доставити каймана цілим... Що значить списали? Грузи у мій мерс, що лишилося... нам аби пащека з іклами! Як це голова відсутня? Петрович, свої зуби із лозняку презентувати будеш! Що за йопт... йоперний театр сатири та балету! Шукайте голову, долбо... остолопи!..

***

А голова крокодила покоїлась на дні Губиноного болота. Пам'ятаєте, той вечір, коли Ваня і Коха пропливали у сутінках і їм привидівся крокодил під болотистим берегом Стариці? Тоді там був просто корч, на диво схожий на монстра-рептилію. Тут і заграла хлопчача фантазія – розмалювати, допрацювати ту деревину до реального образу і дати їй життя – тягати спінінгом, сховавшись у лозі з протилежного боку стариці. Ну, там, де ввечері молодичі купаються. Красива ідея. А реалізація просто суперова!

Дядько Кохи, доцент на пенсії, підробляв сторожем у краєзнавчому музеї. Він якраз зробив екскурсію для наших друзів і, зокрема, показав опудало списаного крокодила. У підвалі, в запасниках музею. Тут і склались пазли цієї історії – майстри містифікацій випросили голову монстра. А насадити її на іграшковий підводний човен із дистанційним керуванням, китайську дорогу забаву, було вже зовсім не складно. Випробування пройшло успішно. Там, на відлюдному Губиному болоті, де якраз визріла до усамітнення досить доросла парочка. Ох, і вереску вони наробили... Але сюжет на відео зафіксували драйвовий! Пухирчато-гребінчастий, буро-зелений крокодил зробив мальовниче коло на Стариці і затонув. Красава!

А тепер Гонзик, у якого випросили ту субмарину, за втоплену іграшку самокат вимагає.

Губине болото, кажуть, бездонне...

Яка прекрасна катастрофа!

ЧАС – МИТІ ПЛЯС!

Аванс ТОМУ VI

Творча лабораторія Коц-на-Бюбера
«Імені Сенсу Мого Життя» презентує саунд-трек
«Повний пансіон», циганочка з офісним виходом
Виконує Ксеня Лана з підвиганням нейромережі

[verse]

В коридорах повна тиша.
Десь хтось мукає, мов йєті –
то Міхалич²⁸ пише вірша
в бокс-чулані-кабінеті!

[chorus]

Як по струнах він ударить,
як задасть їм, бідним, жару –
хай тебе чорти піджарять
за твій голос і гітару!

[verse]

В кінці дня програма інша –
тихо дзенькають пліч-о-пліч
там Миколич і Петрович –
розробляють того вірша!

---

²⁸ *Міхалич* – ветеринар на посаді фельдшера, завідувач культмасового сектору;

Миколич – головний лікар, на посаді завгоспу;

Петрович – хакер-програміст, на посаді доглядача псарні;

Чингачгук – професор, на посаді конюха;

Гарчік – фізик у законі, босс трейд-юніонів регіональних учителів,
репетитор з фізико-математики;

Палич – реальний директор санаторію;

Ловкі дівки – медсестра, няні, санітарки.

[verse]

Чинганчук, мов корсиканець,
хижо зрів під кабінетом:
бачив, як циганський танець
хлопці вжарили дуетом!

[verse]

Задирали у канкані
ноги Гарчік і Міхалич,
у козацькому жупані
їм підсвистував сам Палич!

[chorus]

Гоп-гоп, трАлі-вАлі –
Гарчік б'є свої сандалі!
Гоп-гоп, сУші-рУлі –
а Миколич крутить дУлі!!!

[verse]

Ех, мать, ай не-нЕ,
якщо Палич заглянЕ!
Ех, ромАле-ромалЕ –
ходи мимо, всіх пошлЕ!!!

І навшпиньках, що за дИво?!
– очі вирячивши хтИво,
гнуть в дугу набиті брОвки
в коридорі дівки лОвкі!!!

[chorus]

Як по струнах він ударить,
як задасть їм, бідним, жару –
хай тебе чорти піджарять
за твій голос і гітару!

ЗМІСТ

АВТОРСЬКА ЦИДУЛЯ.....	3
З БОЛЬОВОГО ПОРОГУ.....	4
Частина I. ПО ШЕДЕВРИЗМУ	
НА ЗУБИ МУДРИЗМУ.....	5
РЕНЕСАНСУ ПРОШУ, РЕНЕСАНСУ.....	5
КЛІНІКА КЛАСИКА.....	6
НЕ ВЖЕ – ЩЕ МИТЬ.....	7
Частина II. БУКВАРИК ЖЕРЕБЦЯ.....	
КАРТИНКИ З-ПІД БЛОНДИНКИ.....	20
Частина III. КРУТОМОВКИ ДІДА ЛИНКА	
«ЗА ... ЧУБ – І В МУЗЕЙ!».....	25
ТЕРЕВЕНІ З БРАТАМИ ПО РОЗУМУ.....	30
А ВАМ НЕ В ДУЖ, ЧИ ВАМ СЛАБО?.....	34
СЕРЦЕ В ОБЦЕНЬКАХ.....	35
РЕЗЮМЕ.....	36
ДУШЕВНІ ЛОБЗАННЯ.....	39
ПЕРСПЕКТИВНА ДОЗА.....	40
ЗАМРІЯНИЙ ОСЕЛ	43
СУШНЯК ЛИНКА.....	45
БОРЗІ ПРИГОДИ.....	47
ВЕЧОРИ НА ХУТОРІ, ПОБЛИЗУ ДЕСНИ.....	50
ГОЛОС МУДРОСТІ СКРИПУЧИЙ.....	54
ФІНАЛЬНА ПІСНЯ КРУТОМОВОК.....	58
Домашня заготовка тосту: «Від-душі-на!».....	59
Частина IV. ПОСТ-ПОЕЗІЯ.....	
ІНСАЙТ-ІНТЕРВ'Ю.....	60
АЛІГАТОР.....	67
Аванс т. VI. Творча лабораторія Коц-на-Бюбера	
«Імені Сенсу Мого Життя» презентує.....	101

Художнє видання

КНОРОЗОК Леонід Михайлович

Зібрання творів

Том п'ятий

Іронічна поезія і проза

Редактор – Оксана Капленко

Літературний редактор – Олександр Гадзінський

Коуч з макетування та дизайну обкладинки,
продюсер проєкту – Віктор Стрілець

У книгах та слайд-шоу використані світлини з колекцій

Віктора Головіна, **Олександра Вобленка,**

Сергія Давиденка, Леоніда Кнорозка

Дивись: Репозиторій НДУ імені Миколи Гоголя / Кнорозок Леонід

Підписано до друку 30.11. 2025 р.

Формат 60x84/16

Папір офсетний

Гарнітура Times New Roman

Обл.-вид. арк. 2,50

Тираж 10 прим.

Замовлення № 841

Ум. друк. арк. 6,05

Видавництво

Ніжинського державного університету
імені Миколи Гоголя.

м. Ніжин, вул. Воздвиженська, 3А

(04631) 7-19-72

E-mail: vidavn_ndu@ukr.net

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи

ДК № 2137 від 29.03.05 р